



ЕКОНОМІСТ

Газета Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана
№ 13—15 (1424—1426) e-mail: economist@kneu.edu.ua Вересень 2014 р.

Свято

● Свято

● Слово

● News про вуз

● Свідчення
очевидця

● Конференція

● Золотими
стежками

● Міжнародні
стосунки

● Історичні
розвідки

● Цікаво

● Туга

● Вітаємо

● Ювіляри



З Днем Незалежності



єдиної, суверенної України!



Шановні студенти та викладачі славного Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана!

Від імені та за дорученням ректорату КНЕУ дозволяю щиро привітати вас із Днем знань та початком нового навчального року!

Беззаперечно, 1 вересня — це справжнє всенародне свято людяності й доброти, мудрості й надії. Це — нестримний порив до нових відкриттів, початок осяйного й нелегкого шляху до знань, наукового розуміння й бачення навколишнього світу.

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана — провідний науково-педагогічний центр України у сфері економічної та менеджментської науки і освіти, який у 2014

році відзначатиме свою 108-у річницю від дня заснування. Виконуючи основну місію університету — забезпечення формування наукової та професійної еліти, здатної розуміти і вирішувати ключові проблеми економіки країни в умовах глобального конкурентного середовища, КНЕУ досягнув значних успіхів.

За останні роки ми істотно переглянули й модернізували навчальні плани та програми за зразками кращих світових економічних університетів, впровадили нові інформаційні технології навчання, неухильно вдосконалюємо структуру університету.

Як результат, з року в рік до нас невпинно зростає потік абітурієнтів. Не стала винятком і остання вступна кампанія. Приємно й обнадієливо також те, що значна частина вступників чітко вмотивовані саме на наш вуз. Незважаючи на те, що ми щороку розширюємо спектр нових актуальних напрямків підготовки

фахівців, домінантою була і залишається економіко-менеджментська та науково-дослідницька сутність нашої навчальної програми. Відрадно і те, що серед нового поповнення кнеувців велика когорта золотих та срібних медалістів, переможців всеукраїнських та міжнародних учнівських олімпіад.

Нас радує такий значний наплив абітурієнтів. Але все ж головне — не кількість, а якість! КНЕУ прагне мати найсильніших студентів та найкращих викладачів. Тільки так можна досягнути високої якості освіти, яка б була конкурентною у світі.

Сьогодні перед нашими вихованцями постає надзвичайно складне завдання — вибудувати свою особистість. Особистість — творчо мислячу, прагнучу пізнавати незвідане, спроможну поставити перед собою мету і неодмінно досягти її. Саме це залишається надзвичайно актуальним і зараз — у час, коли ми практично відбудовуємо свою державу, котра стоїть на порозі асоційованого членства у Євросоюзі.

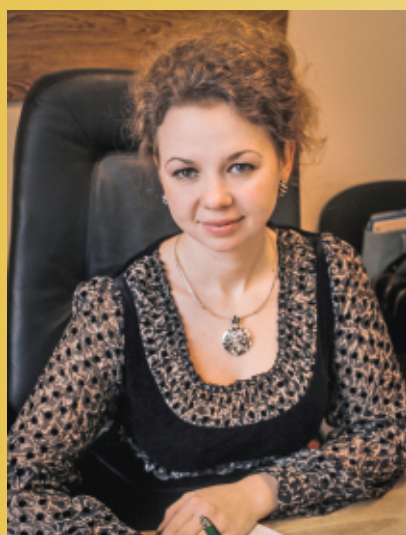
Звертаюся у цей урочистий день насамперед до першокурсників. Сьогодні ви отримали змогу навчатися в одному з найкращих і найпрестижніших університетів України. Пишайтеся тим, що ви увійшли у нашу дружну й згуртовану родину, бережіть і примножуйте її традиції та надбання.

Висловлюю слова подяки нашим викладачам за їх щоденну напружену творчу працю. Вітаю й батьків наших вихованців, зичу їм терпеливості й порозуміння зі своїми нащадками.

Звання випускника Київського національного економічного університету завжди асоціювалося з високим інтелектуальним рівнем підготовки, творчим підходом до справи, високою духовністю і патріотичністю. Гордіться своєю причетністю до когорти багатьох поколінь кнеувців та своїми добрими справами примножуйте славу рідного університету та своєї Батьківщини!

Анатолій Павленко,
ректор, академік АПН України

проф.com



Дорогі наші студенти та викладачі! Від імені профкому студентів та аспірантів дозволяю щиро і сердечно привітати вас із нагоди Дня знань!

Цей день завжди особливо урочистий і хвилюючий, адже саме з нього починається незвіданий, цікавий і, водночас, нелегкий шлях до пізнання, до нових звершень, до самостійного життя.

Попереду на нас чекає напружений, але цікавий 2014-2015 навчальний рік. За студентські лави сідають першокурсники, з якими ми пов'язуємо великі сподівання. У їх житті сталася надзвичайна подія. Вони обрали свою майбутню професію, влилися до великої дружньої сім'ї нашого університету.

Студентські роки більшість вважає найкращими роками у своєму житті. Саме за роки студентства кожен стає по-справжньому дорослою людиною, сам приймає рішення, вчиться долати всі перепони на своєму шляху. І значна їх частина — суто студентські. І допомагати вам у вирішенні цих питань буде профспілкова організація студентів та аспірантів. Якщо ви хочете стати успішними, реалізувати свої здібності, організаторські вміння та навички, проявити творчість та креативність, знайти нових друзів та зробити свої студентські роки незабутніми, вам просто необхідно приєднатися до дружньої команди профкому студентів та аспірантів, стати невід'ємною частинкою нашої сім'ї — найбільшої громадської організації університету, кращої організації в Україні за результатами Всеукраїнського огляду-конкурсу первинних профспілкових організацій.

Щиро вітаємо вас з початком нового, самостійного життя. Бажаємо усім студентам на цьому шляху підкорити нові вершини знань, зустріти добрих і надійних друзів та досягти омріяної мети. Переконані, ваші здібності, наполегливість стануть запорукою визначних успіхів у дорослому житті, а сприятимуть цьому — високі стандарти української освіти, рівні можливості в її здобутті для кожної дитини.

З усією теплотою серця цього дня висловлюємо слова подяки за щоденну напружену, титанічну працю викладачам, які не тільки щедро діляться своїми знаннями, а й виховують молоде покоління свідомих громадян, справжніх патріотів своєї держави.

У цей святковий день щиро бажаємо всім вам великих успіхів, міцного здоров'я, щастя та благополуччя.

Нехай здійсняться усі ваші мрії!

Ольга Чабанюк,
голова студентської профспілкової організації
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Вступна кампанія – 2014

Враження, побажання, результати

Нещодавно фінішувала вступна кампанія. Інформацією з “Економістом” поділився секретар приймальної комісії О. В. Садовник.

— Як пройшла цьогорічна вступна кампанія? Скільки студентів було зараховано на перший курс?

— Вступна кампанія 2014 року пройшла успішно, з чітким дотриманням правил прийому та в умовах прозорості та відкритості. До приймальної комісії на ОКР «бакалавр» на денну форму навчання було подано — 20036 заяв, на ОКР «магістр» — 2104 заяви. На денну форму навчання було зараховано понад 1400 студентів на перший курс на базі повної середньої освіти, більше 200 студентів — на другий курс на базі молодшого спеціаліста, більше 1500 студентів — на ОКР «магістр».

— Які факультети мали найбільший конкурс? Яким був у середньому по ВНЗ конкурс на одне бюджетне місце?

— Найбільший конкурс за кількістю поданих заяв по відношенню до місць державного замовлення склався на юридичному факультеті (82 заяви на 1 місце), менеджмент (43), маркетинг (40). В середньому по університету конкурс на місця за державним замовленням склав понад 33 особи на місце.

— Чим відрізнялася цьогорічна вступна кампанія від минулорічної?

— Особливістю 2014 року є відсутність черг при прийомі документів, що пов'язано з більш активним використанням вступниками можливості подання заяви про вступ в електронній формі. Збільшився рівень обізнаності абітурієнтів у процедурах. Зросла кількість студентів із

території військових дій, які бажають перевестися до КНЕУ на другий, третій чи четвертий курси.

Проте, загалом, кількість абітурієнтів в Україні у порівнянні з попереднім роком суттєво зменшилась.

— Чи виникали якісь труднощі при прийомі документів?

— В процесі прийому документів завдяки проведеній попередній інструктивній роботі з технічним персоналом приймальної комісії та більшій підготовленості і обізнаності абітурієнтів труднощів не виникало.

— Ваші побажання першокурсникам.

— Насамперед хочеться побажати виправдання їх сподівань від дорослого життя, успіхів у навчанні та швидкої адаптації в студентській спільноті.



Свідчення очевидця

Пошук шляхів розвитку громадянського суспільства в Україні

Міждисциплінарний круглий стіл на тему: “Теоретичні та практичні проблеми реформатування громадянського суспільства в сучасній Україні” відбувся у червні в ДВНЗ “Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана”.

Ініціаторами проведення круглого столу виступили кафедра теорії та історії держави і права університету та відділ теорії та історії політичної науки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України.

Із вступним словом до учасників круглого столу звернувся завідувач кафедри теорії та історії держави і права ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», доктор політичних наук, професор, почесний член Союзу юристів України Федір Пилипович Шульженко.

В роботі круглого столу взяли участь завідувач відділу теорії та історії політичної науки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України, член-кореспондент НАН України, доктор філософських наук, професор Микола Іванович Михальченко; завідувач кафедри політичної історії, доктор політичних наук, професор Ірина

Дмитрівна Дудко; завідувач кафедри політології та соціології, доктор політичних наук, професор Володимир Федорович Смолянюк, а також науково-педагогічні працівники та наукові співробітники зазначених підрозділів.



почесний член Союзу юристів України Федір Пилипович Шульженко; завідувач кафедри політичної історії ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені В. Гетьмана», доктор політичних наук, професор Ірина Дмитрівна Дудко; професор кафедри політичної історії ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені В. Гетьмана», доктор історичних наук, професор Зінаїда Іванівна Зайцева; професор кафедри цивільних та кримінально-правових дисциплін Українського державного університету фінансів і міжнародної торгівлі, доктор політичних наук, професор Євген Васильович Невмержицький; професор кафедри політології та соціології ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені В. Гетьмана», доктор філософських наук, професор Оксана Борисівна Гаєвська, доцент кафедри теорії та історії держави і права ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені В. Гетьмана», кандидат юридичних

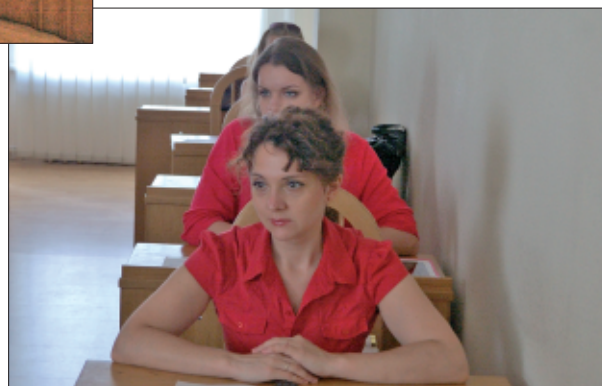
наук Володимир Володимирович Мачуський; доцент кафедри політології та соціології ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені В. Гетьмана», кандидат політичних наук, доцент Світлана Степанівна Бульбенюк; доцент кафедри політичної історії ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені В. Гетьмана», кандидат історичних наук, доцент Наталія Тихонівна Якубенко; доцент кафедри теорії та історії держави і права ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені В. Гетьмана», кандидат юридичних наук, доцент Ігор Анатолійович Малютін; доцент Київради 1990–2006 рр. Віталій Володимирович Комов та інші викладачі КНЕУ.

Із заключним словом до учасників круглого столу звернувся завідувач відділу теорії та історії політичної науки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України, член-кореспондент НАН України, доктор філософських наук, професор Микола Іванович Михальченко. Матеріали круглого столу будуть опубліковані в збірнику наукових праць “Історико-політичні студії” а також розміщені на сайті круглого столу: www.civil.org.ua

В. Мачуський,
доцент кафедри теорії та історії держави і права



Участь в обговоренні проблематики круглого столу взяли: завідувач відділу теорії та історії політичної науки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України, доктор філософських наук, професор Микола Іванович Михальченко; завідувач кафедри теорії та історії держави і права ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені В. Гетьмана», доктор політичних наук, професор,



проф.com

Конференція

Профспілкова організація студентів та аспірантів – флагман профспілкової роботи!

Наприкінці травня в приміщенні конференц-залу відбулася VII звітно-виборна конференція ППОСА ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». В роботі конференції взяли участь 111 делегатів – представників членів профспілки.

На захід також були запрошені: Олександр Михайлович Яцунь – голова Київської міської організації профспілки працівників освіти і науки України, Олександр Миколайович Трофименко – заступник голови Київської міської організації профспілки працівників освіти і науки України, Ірина Костянтинівна Волинко – завідувач відділу організаційної роботи Київської міської організації профспілки працівників освіти і науки України, Анатолій Михайлович Колот – проректор університету з науково-педагогічної роботи, Ірина Анатоліївна Балягіна – заступник проректора з виховної роботи.

У своєму виступі Ольга Чабанюк звітувала перед учасниками заходу про роботу ППОСА ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» з травня 2009 року по травень 2014 року. З особливою гордістю хочеться поділитися з вами усіма нашими здобутками за ці 5 років.

Сьогодні на обліку в профспілковій організації студентів та аспірантів КНЕУ стоїть 10916 членів профспілки. Структура профспілкової організації складається з 9 профспілкових бюро факультетів, профспілкових комітетів студентів та на сьогодні вже трьох коледжів, адже за звітний період до нашої профспілкової родини приєдналося два коледжі: Інформаційних систем і технологій та Коледж економіки і управління, та восьми постійно діючих комісій за напрямками роботи. Результати діяльності по кожній з комісій наступні.

● Комісія з питань соціального та правового захисту

Основним завданням профспілкового комітету є здійснення соціального та правового захисту студентів. Тому вищезгадана комісія якнайкраще демонструє діяльність профкому саме у цьому напрямку.

З ініціативи профкому кожного року на початку жовтня проводиться зустріч дітей-сиріт, студентів КНЕУ, за участі адміністрації. В рамках зустрічей студентів інформують щодо прав, можливостей та привілеїв для даної категорії, з боку держави, адміністрації та профкому. Виявлено ряд проблем, які стосуються даної соціальної категорії у наш час. Студенти-першокурсники отримують Єдині квитки (пільгові посвідчення), що надають право на безоплатне відвідування кінотеатрів, виставок, музеїв, спортивних споруд, а також безоплатний проїзд у громадському транспорті, адже ППОСА ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана» бере на себе відповідальність у виготовленні вищезазначених документів.

Потрібно зазначити, що відповідна комісія кожного з профбюро 9 факультетів та 3 коледжів веде облік соціально-незахищених категорій студентів – студентів-сиріт, студентських сімей, студентів, які залишилися без піклування батьків. Це дозволяє оперативно отримувати новорічні подарунки, забезпечити надання матеріальної допомоги.

Профспілкова організація також не стоїть

осторонь проблеми поліпшення матеріального становища студентів. За рахунок коштів профспілкового комітету відповідно до Постанови про порядок використання коштів, передбачених для надання одноразової грошової матеріальної допомоги та грошового заохочення студентам та аспірантам – членам профспілки за звітний період було надано 68 матеріальних допомог на основі поданих заяв від студентів.

Також хочеться відмітити те, що вже другий рік поспіль наш університет є активним учасником роботи Всеукраїнського благодійного фонду «Серце до серця». На базі ВНЗ створений штаб волонтерів, а також проводиться щорічний благодійний аукціон побачень «Серце до серця». В 2013 році на прикладі нашого благодійного аукціону було створено подібні аукціони по вузах столиці та інших містах країни, головним куратором проєкту була голова комісії нашого профкому Любов Гусак.

За підсумками акції «Серце до серця» силами громади студентів КНЕУ, викладачів та випускників 2013 року було зібрано 46107 гривень, ми стали лідерами не тільки з-поміж усіх університетів країни, нашому вузу вдалося зібрати більшу суму, ніж деяким областям держави. Також третій рік поспіль Люба Гусак стає кращим волонтером за підсумками акції. Два роки поспіль нею була зібрана сума в 10 002 гривні. Згідно зі звітом фонду за підсумками акції 2013 року в столиці було зібрано 175 343,06 гривень, з цієї суми силами нашого університету в скарбничку фонду було покладено 56 109 гривень. Цього року за підсумками акції «Серце до серця» нашому ВНЗ вдалося зібрати 23 тисячі і це ще не остаточна сума.

В червні минулого року відбулося нагородження Національного конкурсу «Кращий волонтер України 2012» за підтримки Кабінету Міністрів України та посольства Швеції в Україні, де наша голова комісії з питань правового та соціального захисту Любов Гусак з 200 кращих волонтерів посіла друге місце.

Також хотілося б зазначити, що ми декілька разів на рік організовуємо поїздки до дитячих будинків, беремо участь у Всеукраїнському дитячому фольклорному фестивалі «Орелі», міжнародному еко-культурному фестивалі Трипільське коло, цього року проводилася нова благодійна акція по збору речей для Товариства «Червоного Хреста» Вишгородського району Київської області. Величезна кількість студентів долучилася до цієї акції, за що ми хотіли б їм подякувати.

Уся ця неймовірно активна робота даної комісії відбувається завдяки невтомній праці її голови Любові Гусак. Від нашої організації хочеться виразити їй велику вдячність, адже її зусиллями робиться величезна кількість добрих справ, які роблять наш світ прекраснішим.

Потрібно відмітити, що профком не забуває про своїх активістів і намагається зробити все можливе заради того, щоб віддячити своїм сподвижникам за нелегку громадську діяль-

ність. Кожного року кращі студенти ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана» отримують стипендію Київського міського голови. Зокрема, цього року такими стипендіатами є: Любов Гусак (ОЕФ), Яніна Дігтяр (ФІСІТ), Ольга Питько (ФУПтаМ), Катерина Бурбелла (ФУПтаМ), Ольга Левченко (ФМЕіМ), Наталія Мельникова (ФУПтаМ), Юлія Прядко (ФЕАПК), Тетяна Зайко (ФУПтаМ) та інші.

За звітний період (5 років) було премійовано 953 членів профкому за активну громадську діяльність та сумлінне виконання обов'язків. Студенти 4-5 курсів кожного року на церемонії вручення дипломів отримують відзнаки від нашої профспілкової організації за активну участь у житті університету.

● Організаційно-фінансова комісія

Організаційний напрямок роботи даної комісії визначається вирішенням організаційно-технічних питань профспілкової роботи відповідно до цілей та завдань Профспілки працівників освіти та науки м. Києва – постановка на облік першого курсу, вибори профгрупоргів в академічних групах, проведення виборних конференцій на факультетах. Протягом останніх місяців у нашій профспілковій команді відбулися кадрові зміни – до дружнього колективу приєдналися новообрані голови профбюро Дарина Нетреба (КЕФ), Євгенія Якушина (ЮФ), Ярослава Кірюхіна (ФУПтаМ), Анастасія Андрущенко (КЕіУ) та Крістіна Криворучко (КІСІТ).

Фінансовий аспект діяльності комісії охоплює збір коштів на проїзні квитки та збір членських профспілкових внесків, надання матеріальної допомоги та премій за активну роботу та досягнення студентів. Результативність та оперативність збору коштів свідчать про те, що кожна ланка профспілкового комітету (профгрупорг-голова профбюро-голова профкому) працює активно та ефективно.

Щодо розповсюдження проїзних квитків, то кожного місяця в середньому замовляється 4000 штук.

Хочеться відмітити результативність діяльності голови організаційно-фінансової комісії профкому Наталії Кривко, адже саме завдяки її старанням формується та фінансова база профкому, яка згодом є основою для його функціонування.

● Комісія з питань культури

Вищезгадана комісія є найбільшою та найактивнішою серед комісій профспілкового комітету. Важко перелічити всі ті заходи, які були ініційовані та проведені нашими культурними, але все ж таки спробуємо.

1. Доброю традицією у нашому університеті стало святкування днів народження факультетів, які виховують почуття патріотизму до свого факультету, зміцнюють команду активістів, надають можливість для розкриття творчих здібностей студентів. Усі святкування відбуваються за фінансової підтримки ППОСА. Щиро сподіваємось, що наша підтримка сімейних факультетських свят запам'ятається студентам тільки хорошими емоціями та позитивним настроєм.

2. Профком студентів активно допомагає профбюро факультетів в організаційному та фінансовому планах під час підготовки до загальноуніверситетських фестивалів,

наприклад «Осінь казка для першокурсників», «Студентський БУМ», «Пісенна феєрія», «Міс КНЕУ». Зокрема, сценічні виступи на «СтудБУМі» завжди фінансуються за рахунок коштів ППОСА, цього року на підготовку та проведення «СтудБУМу» кожному факультету виділялося по 2 тис. грн., на підготовку та проведення «Осінь казки» – по 1 тис. грн. Крім того, кожного року капітани команд-переможців, а саме: за 1-ше, 2-ге та 3-тє місця, отримують грошові премії від студентського профкому як знак подяки за організаційну та творчу роботу на такому високому рівні.

3. Конкурс краси «Міс КНЕУ», який проводиться вже протягом семи років, став візитною картою нашого ВНЗ, адже з кожним роком рівень організації помітно зростає. Але, на жаль, цього року у зв'язку з подіями, які відбуваються в нашій країні, ми не проводимо цей конкурс. Але все ж хочеться зазначити, що з кожним роком серед спонсорів з'являється все більше знайомих брендів та престижних компаній – годинникова компанія «Едельвейс», туристичний оператор «Корал Тревел», страхова компанія «Київський страховий дім», телешкола Слободяна, парфумерний дім «Рагрупп», медіа-партнер – телеканал СІТІ, Faberlik. Загальна вартість подарунків учасникам складає близько 30000 грн. Все йде до того, що невдовзі диплом «МІС КНЕУ» стане перепусткою у світ модельного або шоу-бізнесу. Приголомшливою звісткою для нашого ВНЗ стало те, що студентка фінансово-економічного факультету Анастасія Генсичка стала першою студ-МІС України. Напевно, найкрасивіші дівчата навчаються саме в КНЕУ!

4. З метою виявлення творчих здібностей профспілковими бюро факультетів МЕіМ, ОЕФ, ФЕФ, ФЕТАУ, КЕФ проводяться внутрішньофакультетські фестивалі для 1 курсів: «Алло, ми шукаємо таланти», «Точка опору», «Успішний першокурсник», «Дебют першого курсу», «КЕФобачення».

5. Слід відмітити високий рівень проведення щорічного конкурсу краси «Королева осені» та конкурсу читців до Шевченківських днів ЕК Коледжу, конкурсу краси «МІС – КІСІТ» в коледжі інформаційних систем і технологій.

6. Профспілковий комітет активно веде діяльність у напрямку духовного виховання нашої молоді. Кожного року профком організовує колективні походи студентів КНЕУ на різні вистави до театрів. Зокрема, ми вже відвідали такі вистави, як «Звідки беруться діти», «Кайдашева сім'я», «Звичайна історія», «Наймичка». Крім того, у будь-який час, завітавши у 427 кабінет ви можете замовити квитки на театральні виступи за вашим смаком.

7. 9 Травня та день вшанування пам'яті жертв голодомору – є знаменними датами для наших профспілкових активістів, адже з особливою відповідальністю та трепетом організовуються заходи на факультетах та в університеті, які свідчать, що наші студенти – це інтелегентні люди, які шанують, поважають свою історію. Зокрема, цього року на Урочисті збори ветеранів війни завітало більше сотні студентів. Усі вони були з квітами, що було особливо приємно для ветеранів. Адже студенти прийшли для того, щоб привітати їх, пережити разом з ними їх спогади та висловити вдячність за мирне небо над нашими голо-



вами. Дякуємо усім студентам, які долучилися до цього заходу!

8. Варто зазначити, що відповідно до проведених заходів культурно-масового спрямування, профком студентів організовує тематичні вечірки, забезпечуючи студентів флаерами та запрошеннями.

Підбиваючи підсумки роботи комісії з питань культури, хочу відмітити бездоганну роботу голови культкомісії профкому — Володимира Бірулі, який прикладає величезних зусиль для організації та проведення всіх заходів.

● Комісія з питань спорту та туризму

Ця комісія є однією з найактивніших комісій нашої організації. Протягом року проводиться величезна кількість різних заходів та змагань між студентами, а також інколи в наших заходах беруть участь навіть викладачі та адміністрація.

Ось уже вшосте з нагоди Міжнародного дня студента проводиться загальноуніверситетський турнір з боулінгу за «КУБОК Профкому» в ТРК «Більшовик». Кожного року найкращі гравці від кожного факультету змагаються на ігрових доріжках. Цього року вже втретє перемогу здобула команда юридичного факультету.

Також ми організовуємо турнір з більярду, в якому цього року брали участь 60 учасників. За перебігом подій можна було спостерігати в Інтернеті, відбувалася он-лайн трансляція, а за подіями на самому турнірі спостерігав суддя міжнародної категорії.

Цього року ми вперше проводили турнір з «Мафії». Ця гра викликала захоплення у всіх учасників. Тож, сподіваємося, що проведення даного турніру стане доброю традицією для наших студентів.

Ще одне цікаве змагання проводилося у вигляді кібертурніру «Дота — 2». У цьому заході брали участь збірні команди з восьми факультетів, деякі факультети були представлені навіть двома командами.

Цього року ми проводили 9-й загальноуніверситетський КВЕСТ. На цих змаганнях було як ніколи спекотно, можливо через гарну погоду, а можливо через неймовірну кількість учасників, та ще небачених масштабів для цих змагань.

Спільно з викладачами ми проводимо такі турніри, як: Турнір з великого тенісу на «Кубок Профкому», з футболу на «Кубок Дружби» між викладачами та випускниками, турнір з шахів та багато інших.

Наша організація активно співпрацює зі спортивним комплексом «Економіст». Зокрема, на базі вищезгаданого закладу спільно із профкомом проводиться «Щорічний турнір з шахів», настільного тенісу, змагання з волейболу, з баскетболу. Під час проведення міжфакультетських, міжуніверситетських змагань, Спартакіади КНЕУ студентський профком бере на себе ряд організаційних функцій, а також спонсорську підтримку.

Варто відмітити, що за підтримки нашої організації збірна команда КНЕУ вже втретє брала участь в Студентській Лізі Динамо-Київ. Цього року наша команда дійшла до фіналу. Популярність футболу в КНЕУ просто вражає, адже до змагань долучається адміністрація факультетів — відомий «Футбол з деканом» на ФЕФі, а також дівчата — футбольні змагання на КЕФ «Блондинки проти брютеток».

Також збірна команда нашого університету кожного року бере участь в спортивно-інтелектуальній грі «Лабіринт серед ВНЗ міста Києва». Захід проводиться за сприяння Київської міської організації Профспілки працівників освіти і науки України. Наші студенти завжди з нетерпінням чекають цих змагань, адже там ми маємо можливість не тільки показати свою силу і талант, а також познайомитися та перейняти досвід у студентів з різних ВНЗ нашого міста.

Ще одним із напрямків роботи комісії з

питань спорту та туризму є розповсюдження квитків на футбольні матчі, боксерські поєдинки, хокей, баскетбол.

Підсумовуючи усю проведenu роботу, хочеться щиро подякувати голові комісії з питань спорту та туризму Сергію Бугаю!

● Оздоровча комісія

Найяскравішим показником діяльності комісії є постійне забезпечення студентів пільговими путівками до санаторію-профілакторію на базі нашого ВНЗ. Кожного заїзду (24 дні) студентам надається в середньому 75 путівок. Варто відмітити роботу оздоровчих комісій профбюро ФЕтаУ, ФЕФ та ФМЕіМ за оперативність та постійну турботу про здоров'я своїх студентів. Профком студентів разом з адміністрацією санаторію-профілакторію вжив ряд заходів щодо спрощення видачі довідок для оформлення путівок до оздоровниці, зараз ми продовжуємо рухатися в цьому ж напрямку.

Профком студентів турбується про літній та зимовий відпочинок студентів КНЕУ. За звітний період широко розвилася географія пропозицій щодо літнього та зимового відпочинку. А саме, ми пропонуємо лижний відпочинок в Карпатах, в Польщі (Закопане), літній відпочинок в Криму, Одесі, Болгарії. Також хотілося б відзначити, що в нас є пропозиції для студентів не тільки по літньому чи зимовому відпочинку, а й велика кількість екскурсійних турів різними країнами за дуже демократичними цінами.

Діяльність профкому студентів в галузі оздоровлення спрямована на те, щоб кожен студент обрав той варіант відпочинку, який подобається йому і в вартісному, і в якісному планах. Сподіваємось, що нам це вдасться успішно.



Підсумовуючи діяльність оздоровчої комісії, хотілося б подякувати її голові — Тетяні Зайко, яка піклується про оздоровлення наших студентів.

● Житлово-побутова комісія

Напевно, найвагомішим досягненням даної комісії є впровадження загальноуніверситетського рейду з травня 2010 року спільно з адміністрацією університету, факультетів, головами профбюро та головами житлово-побутових комісій профбюро. Під час підготовки до розширеного рейду було сформовано комісію «СТОП, порушник!», розроблено необхідний пакет документів для проведення перевірок, організовано ряд робочих засідань адміністрації університету, студмістечка, факультетів та профкому. Прикро, але факт, що порушники правил внутрішнього розпорядку в гуртожитку все-таки виявляються. За підсумками перевірок приймаються відповідні рішення пофакультетно щодо роз'яснювальної роботи або ж конкретні міри покарання злісних порушників. Також під час перевірок виявляються проблемні сторони облаштування добробуту в гуртожитках. Зокрема, недавно були виявлені проблеми в другому гуртожитку з душевими кабінками і ліфтом. Хочемо прозвітувати, що роботи по вирішенню цих питань вже проводилися і ми можемо вже сьогодні бачити результат.

Представники профспілкових бюро кожно-

го з 9 факультетів є членами комісії з питань поселення і спільно із заступниками деканів поселяють студентів до гуртожитків.

● Комісія з питань працевлаштування

Показовою є співпраця даної комісії зі Студентським бізнес-інкубатором, спільно з центром «Перспектива» кожного року проводиться «День кар'єри в КНЕУ», анкетування студентів щодо можливостей майбутнього працевлаштування. Ми розуміємо, що для молодшої людини потрібна впевненість в тому, що буде завтра, а тому проблема працевлаштування є надзвичайно актуальною в наш час. Спільними зусиллями ми надіємося це питання вирішити.

● Комісія з питань професійного розвитку та зв'язків з громадськістю

Ще одна дуже активна комісія нашої організації, адже і на сторінках газети «Економіст», і на сторінках газети «Єдність» можна ознайомитися із новинами профкому, результатами проведення того чи іншого заходу. Наш профком має власну групу ВКонтакті, де оперативно з'являються усі новини, усі подробиці проведених нами заходів, власний сайт, свою сторінку на сайті КНЕУ.

Варто зазначити, що за звітний період проведено ряд відкритих лекцій, семінарів з відомими людьми спільно з молодіжними організаціями різного рівня. Профком студентів підтримує організацію весняних і осінніх ігор «Що? Де? Коли?», міжвузівського брейн-рингу, гри Мафія.

Вагомими досягненнями профспілкового комітету є розробка та виготовлення «Щоденника профгрупорга» для забезпечення опера-

комплексу «Економіст» А. В. Зотову, голові організаційного комітету культурно-масових заходів спорткомплексу «Економіст» В. П. Бацунову, директору центру «Перспектива» Я. В. Ільницькому, деканам та заступникам деканів за те, що завжди з розумінням ставилися до проблем студентства, йшли назустріч конструктивним пропозиціям щодо вирішення, були відкриті для спілкування і готові допомогти нам здійснювати нашу іноді нелегку роботу. А також велике спасибі нашому наставнику та старшому товаришу І. А. Балягінній — заступнику проректора з виховної роботи.

Не можна не сказати слова вдячності директору санаторію-профілакторію Н. О. Кучеренку за вміння вислухати, допомогти та поради-ти у нелегких студентських питаннях, але найголовніше — стосовно здоров'я студентів.

Також хочеться висловити велику вдячність Київській міській організації профспілки працівників освіти і науки України, особисто голові Київської міської організації профспілки працівників освіти і науки України Я. М. Яцуню, заступникам голови О. О. Геведзе та О. М. Трофименку, завідувачу відділу організаційної роботи Київської міської організації працівників освіти і науки України І. К. Волинко за чуйне керівництво, за корисні поради, за надану методичну та організаційну допомогу.

Від широкого серця хочеться сказати «ДЯКУЮ» цим людям, а також тим командам, які працюють на факультетах, адже наша профспілка — це дружна сім'я, яка доводить кожного дня, що захист інтересів студентів є для нас пріоритетом!!!

В обговоренні звітної доповіді взяли участь:

1. Сергій Бугай (студент факультету економіки та управління) — висловив подяку профспілковому комітету у допомозі в організації та проведенні загальноуніверситетських заходів для студентів, а також за посильну фінансову підтримку для збірних команд з футболу і баскетболу.

2. Любов Гусак (студентка обліково-економічного факультету) — висловила подяку профспілковому комітету від імені студентів за допомогу в організації та проведенні соціальних акцій: «Серце до серця», «Благодійний аукціон побачень», «Я дарую дитині казку». Також доповідач подякувала О. А. Чабанюк за посильну підтримку у благодійній акції «Серце до серця 2014».

3. Ольга Питько (студентка факультету управління персоналом та маркетингу) — висловила подяку профспілковому комітету у забезпеченні навчально-методичною літературою та за організацію та проведення профспілкових навчань.

4. Наталія Мельникова (студентка факультету управління персоналом та маркетингу) — подякувала профспілковому комітету за проведenu культурно-масову роботу в університеті та запропонувала визнати роботу профспілкового комітету задовільною.

За результатами голосування роботу профспілкового комітету первинної профспілкової організації студентів та аспірантів ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана» за звітний період з квітня 2009 року по квітень 2014 року визнано задовільною.

Отже, щиро вітаємо переобрану на новий термін голову первинної профспілкової організації студентів та аспірантів ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана» Ольгу Анатоліївну Чабанюк! Бажаємо їй наснаги, натхнення на нові творчі звернення, реалізації задуманих планів на ниві профспілкового руху України. Нехай Ольга Анатоліївна і надалі веде нашу організацію до нових перемог та злетів!

Профком студентів та аспірантів ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»



ФРАНЦУЗЬКА ОСВІТА СТАЄ БЛИЖЧОЮ

Минулого року Французько-Український інститут менеджменту розробив програму взаємодії з провідним французьким приватним закладом — Вищою Міжнародною школою комп'ютерних наук та інформаційних технологій (EISTI), яка знаходиться у містечку Сержі — передмісті Парижа. Першими, хто скористався програмою обміну, стали кандидат економічних наук, доцент кафедри банківських інвестицій Євгенія Поліщук, студентка програми «Фінансова аналітика у банку» Альона Воронікова та студенти програми «Маркетинговий менеджмент» Дарина Остапченко і Владислав Гавва. Вони діляться своїми враженнями про перебування в EISTI.

Кандидат економічних наук, доцент Є. А. Поліщук, керівник освітніх програм Французько-Українського інституту менеджменту: «Одразу хочу зазначити, що Вища Міжнародна школа комп'ютерних наук та інформаційних технологій (Ecole Internationale des Sciences du Traitement de l'Information) — відкритий та надійний партнер. Наше знайомство відбулося наприкінці 2012 року під час проведення міжнародної виставки «Освіта за кордоном». Можу сказати, що пошук іноземних партнерів та налагодження міжнародних зв'язків — доволі серйозна та тривала за часом справа. Однак КНЕУ та EISTI відносно швидко уклали договір про співробітництво, де є можливість стажування та викладання дисциплін для викладачів, включеного навчання студентів на англійській мові. Такі програми доступні для студентів КНЕУ 5-го курсу навчання. Після порівняльного аналізу навчальних планів спеціальностей у КНЕУ та EISTI ми зробили висновки, що для студентів FICIT, KEF та FEF ці програми є найближчими. Це значить, що адаптуватися у EISTI для студентів цих факультетів буде найлегше, проте це не означає, що інші студенти не зможуть навчатися на цих програмах — часу та сил потрібно буде дещо більше.

EISTI — приватна школа. Однак, за умовами договору студентам КНЕУ надається 100% знижка на навчання першого року. Магістерські програми у Франції розраховані на два роки. Після першого року у разі успішного завершення надається сертифікат про закінчення M1. З цим документом студент може вступати на M2 до будь-якого іншого навчального закладу Франції або ж продовжувати навчання у EISTI.

Як уже зазначалося, програми — англійські, тому партнер вимагає наявності документа, що засвідчував би знання англійської мови на рівні TOEFL 80. Цей сертифікат насамперед потрібен для вас, щоб зрозуміти наскільки студент спроможний сприймати та відтворювати інформацію, що надається під час лекцій.

Тож, під час відбору КНЕУ керується мотивацією студента, відповідним знанням англійської мови, успішним навчанням у стінах альма-матер та спроможністю забезпечувати проживання на території Франції (харчування, оренда кімнати у гуртожитку, страховка, транспортні витрати тощо). Зауважимо, що у Франції студенти мають право на компенсацію оплати за проживання, яка визначається індивідуально.

Щодо знання французької мови, то воно є дуже бажаним. Хоч і Сержі є відносно толерантним до іноземців, втім, усе ж таки, є безліч побутових питань, які студенти мають вирішувати мовою Мольєра.

Я мала змогу відвідувати заняття разом з нашими студентами. Так ось, якість викладан-

ня надзвичайно висока: кожна аудиторія оснащена сучасним мультимедійним обладнанням, новими меблями, кожному студенту надається на безкоштовній основі у користування потужний комп'ютер (ноутбук) із сучасним програмним забезпеченням. Можна сказати, що у EISTI дійсно індивідуальний підхід у навчанні — студентів у групах небагато, часу на навчання, консультації та роботи над

помилками також достатньо. Професіоналізм викладачів не підлягає сумніву, адже більшість свого робочого часу у них іде на розробку нових курсів та наукові дослідження. Тут можна почути лекції професорів з різних кутків світу: Франції, Греції, Швеції, Туреччини, Росії, Алжиру тощо.

У EISTI немає сесій як таких. Іспити та заліки про-

водяться по закінченню певного курсу. Тобто це може бути як всередині семестру, так і вкінці. На мій погляд, це є позитивним моментом у процесі навчання, оскільки не створює стресової ситуації для студентів. Передбачені також міждисциплінарні проекти. Це щось на кшталт наших курсових робіт. Але основна відмінність, що студенти готують їх у групах.

Моє перебування у EISTI було в рамках

наукового короткострокового стажування. Воно тривало місяць, протягом якого я відвідувала наукові семінари, що проводилися не тільки у EISTI, але й інших університетах Парижа. Я мала унікальну можливість вести прямі дискусії з провідними науковцями стосовно теми моєї докторської дисертації, а у бібліотеках EISTI та університету Сержі-Понтуаз я черпала нові ідеї та знання.

EISTI також зацікавлена у спільних науково-дослідницьких проектах. Настільки зацікавлена, що готова надати під дослідження грант. На персональних сайтах викладачів EISTI можна знайти їх контакти, визначити спільні поля досліджень та надіслати пропозиції щодо тематики. Як уже згадувалось, школа є міжнародною, де усі викладачі володіють англійською мовою. Тож не треба думати, що для спільних проектів із навчальним закладом у Франції потрібні лише викладачі, які володіють французькою — це не перепона для співробітництва у науковому світі.

Моє перебування у Сержі було забезпечено грантом та власними коштами. Наголошу, що грант було виділено Посольством Франції в Україні, за що йому окрема вдячність. А адміністрація EISTI допомогла знайти прийнятну за вартістю резиденцію для проживання.

Хочеться також розповісти про мальовниче містечко Сержі. Воно знаходиться у передмісті Парижа — регіон Іль-де-Франс. Місто невелике, але молоде, де є декілька великих навчальних закладів, магазини, великий торгівельний центр. Сержі добре інтегровано у транспортну мережу Парижа, тому дістатися до нього можна всього за 25 хв. Тож студенти

навчання в EISTI почалося більш ніж спонтанно — у мене було величезне бажання вчитися за кордоном і я стукала в усі двері. У грудні двері мені відчинив Французько-Український інститут менеджменту. Мій рівень англійської (на той момент — Upper), відмінна успішність, гроші, накопичені за рік наполегливої роботи, і допомога батьків дозволили думати про валізи і далекий переліт.

Не треба впадати в ейфорію на тему «підтягну англійську». Підтягнете, але тільки на уроках. Французи не знають англійської. Було складно зі словниковим запасом «Бонжур» пояснити, що хочеться пити або що ти загубився. Але франкомовне оточення сприяє мимовільному запам'ятовуванню нових слів і розмовам новою мовою.

Отож, приватна інженерна школа EISTI. Зазначу одразу, що мої знання математики були на рівні 7 класу, але в КНЕУ мені дуже подобалися економіко-математичне моделювання та економетрія, що мене не тільки врятувало, але і показало в хорошому світлі перед професором. Наша улюблена Марієтта Манолесу. Вчила нас теорії ймовірності, статистики та іншої математики. Найбільш продвинутий викладач — мадам Марієтта бігає марафон, грає на гітарі (https://www.youtube.com/watch?v=-R_UNrhagrw), носить високі підбори, любить уважних студентів і коли в зошиті все properly.

90% професорів із радістю відповідають на запитання і навіть дякують за питання «в тему».

Лева частка занять — програмування. Лише один наш однокласник мав досвід в Java. На жаль, викладач орієнтувався на його рівень знань та програмування пройшло повз нас. Дуже важливо знати не тільки мову програмування, а й економічне підґрунтя процесів. Це основа аналітики.

По приїзді нам видали хороші ноутбуки з усією необхідною «начинкою» — ліцензованими програмами і навіть двома користувачами — для Linux і Windows. Студентські, які ми отримали, давали право користуватися шкільними принтерами на суму 8 євро. Біля школи студентський ресторан і піцерія, в яких можна поїсти на 3,15 євро (за цінами французького громадського харчування це дуже дешево).

Звичайно, як і в будь-якому навчанні, є щось поза навчанням. Сержі — прекрасне місто з величезним озером і парком, обладнаним зоною для барбекю і тренажерами. Після уроків ми ходили бігати навколо озера, а це приблизно 9 кілометрів! Звичайно, спокуса французькими круасанами, багетами й сиром змушувала займатися спортом. Наша інтернаціональна група складалася з семи осіб-вихідців з України, Малайзії, Тайвані, Індії та Туреччини. Нашим улюбленим заняттям у вихідні дні були національні вечірки. Як ми плакали від гострих індійських закусок і вчили східних друзів ліпити вареники! У них не відразу виходило, але прогрес не змусив себе чекати. І в підсумку улюбленою стравою всієї нашої групи стали борщ, деруни і млинці.

Нам пощастило помандрувати. Всією групою поїхали на вихідні в Амстердам. Так само їздили до Португалії, Бельгії, Іспанії та на Південь Франції. Розклад у школі дозволяє планувати подорожі наперед, і виходить доступно з фінансової точки зору.

Після повернення я переосмислила наскільки дійсно важливі вже перевірені часом і нові методи аналізу, почала додатково вивчати їх. Завдяки високим показникам в університеті і такому прекрасному досвіду за кордоном уже протягом місяця після повернення отримала пропозицію про роботу від великих маркетингових компаній — TMA-Draft і 4Service.

Головне — дуже-дуже хотіти. І робити-робити-робити. І всі мрії збудуться!»



мають можливість насолодитися цим романтичним містом, пізнати Париж нетуристичний.

Природа цього міста просто вражає. Буйство зелені та квітів, чисте повітря, велике озеро з лебедями, база відпочинку, пляж, доглянуті парки — це неповний перелік тих достоїнств, якими може похизуватися Сержі. За українським оцінюванням — рекреаційна зона. Чого тільки варта дорога через парк у EISTI від гуртожитку! Зауважимо, що Сержі спокійне, тихе та безпечне місто, де можна провести час із користю та задоволенням.

Мабуть, важко передати ті враження та емоції, які я переживала під час перебування на стажуванні у EISTI. Тож широким студентам та викладачам звернути увагу на цей престижний навчальний заклад. Детальніше про нього можна буде дізнатися у вересні з уст самого директора школи пана Назіма Фінца, якого ми запросили і будемо раді бачити у стінах нашого університету».

Випускниця програми «Маркетинговий менеджмент» Остапченко Дарина: «Моє



У Канів до Великого Тараса

*В шелесті лип і каштанів,
Вмитий в ранковій росі,
Стоїть над Славутою Канів
В своїй неповторній красі.*

*Квіти не в'януть ніколи,
Віщий луна «Заповіт».
На рідну Тарасову гору
Знає стежку весь світ.*

Катерина Піка

Наприкінці травня, за сприяння профкому університету, працівники бібліотеки КНЕУ мали можливість здійснити поїздку до міста Канів, в рамках святкування 200-річчя від Дня народження Тараса Шевченка.

Невеличке українське містечко з його історією і культурою, таємницями і неповторною енергетикою наших прашурів, край, про який так гаряче і широко писав Шевченко, зустрічає нас буянням цвіту та зелені. Мальовничі краєвиди Дніпра, напевно, найгарніші в світі, а люди підіймаються на Тарасову гору, неначе прочани, з квітами — і старий, і малий — вшанувати пам'ять Кобзаря.

Чернеча гора в Каневі, де похований Тарас Шевченко — священне місце для кожного українця. Сюди на уклін до славетного Кобзаря щороку приїждять тисячі шанувальників його таланту.

От і ми, подолавши 342 сходинки, опиняємось в мальовничому місці з величезними віковими деревами та оглядовими майданчиками.

Звідси, з гори, відкривається велична панорама — унизу повільно несе свої води широкий Дніпро, а за Дніпром, скільки бачить око — тягнуться зелені масиви лісів.

І ось ми біля пам'ятника Тарасу Шевченку.

Поклавши квіти на могилу Великого Кобзаря, йдемо до музею-заповідника Т. Г. Шевченка.

Відреставрована ошатна будівля радо відкриває нам двері. Оновлений музей, наповнений новітніми технологіями і виконаний у стилі мінімалізму, набув європейського вигляду, більшість експонатів представлена на банерах та мультимедійних екранах.

Серед експонатів — величезні репродукції картин Шевченка, спеціальні комп'ютерні термінали, де можна проглянути інформацію про життєвий шлях митця. Усе це — у залах без жодного декору, стіни яких виконані у пастельних тонах.

Сьогодні музейна колекція нараховує понад 20 тисяч унікальних експонатів, серед яких меморіальні речі та офорти Тараса Шевченка, рідкісні видання його книг, цінні архівні документи, фото- і кіноматеріали, аудіо- та відеозаписи виступів знаменитих бандуристів і кобзарів. При заповіднику функціонують картинна галерея та наукова бібліотека.

А за музеєм знаходиться світлиця — копія першого народного музею Тараса Шевченка, відбудована у 1991 році.

Світлиця несе у собі дух часу, коли жив великий Кобзар, повсюди ніби відчувається його присутність.

Саме про таку хатинку Шевченко в одній з поезій писав: «Я тільки хаточку в тім раї, благав і досі ще благаю, щоб хоч умерти на Дніпрі, хоч на малесенькій горі».

Світлиця розділена на дві половини: у правій мешкав наглядач з сім'єю, а у лівій містився перший музей. І зараз можна бачити деякі речі, котрі належали мешканцям, усе розставлено так, як було за їх життя.

Підлога скрізь устелена пахучими травами. Дерев'яний стіл посеред кімнати застелений

вишитою скатертиною. Світлиця щедро прикрашена вишиваними рушниками, попід стелею розвішано різнотрав'я. На стінах висять кілька портретів Шевченка, один з них огорнутий копією рушника, який вишивала Леся Українка. На одній зі стін примостився металевий вінок з дубового листа, який пережив дві світові війни. Його 1912 року привезли на могилу Кобзаря представники Московського академічного театру.

Йдучи далі по дорозі від світлиці, проминаємо могилу наглядача. А далі дорога заглиблюється в ліс. Занурившись в лісову тишу, послухавши шепіт трав та переспіви пташок, повертаємось на оглядовий майданчик, а звідти спускаємось донизу.

Наступним цікавим об'єктом на шляху, який затримав нас на досить довгий час і збагатив фотокамери серією цікавих кадрів, стає «Шевченкова алея» — комплекс гіпсових фігур роботи сучасних митців на тематику творів Тараса Шевченка. Невмирущі персонажі літературних творів поета часом досягають трьох метрів заввишки та являють собою як людські персонажі, так і міфологічні істоти.

І, звичайно, ми ніяк не могли оминати увагою таку перлину Канева, як Успенський собор, адже перша літописна згадка про Канів відноситься до року заснування тут князем Всеволодом церкви святого Георгія, яку згодом і назвали Успенським собором. Побудований ще за часів Київської Русі у 1144 році, незважаючи на запеклі бої, він вистояв до 1678 року, коли на місто напали турецько-татарські загарбники і підпалили споруду з оборонцями міста у ній. Після того собор довгий час стояв порожнім. Лише у 1810 році було закінчено реконструкційні роботи, після чого собор відновив свою діяльність.

А ще, саме у цьому соборі 20 травня 1861 року на постаменті стояла домовина з прахом Тараса Шевченка.

Поруч, з оглядового майданчика з меморіалом, присвяченим Великій Вітчизняній війні, відкривається вид на Канівське водосховище.

Канів — це місто оглядових майданчиків, бо з оточуючих пагорбів відкриваються широкі панорамні види, від яких просто дух захоплює.

Унікальні ландшафти, мальовничі краєвиди, національні святині та пам'ятки природи нікого не залишили байдужим.

А прочитані шевченківські вірші біля могили українського пророка, перегляд величавої експозиції музею Кобзаря, мальовничі дніпровські кручі, могутній Дніпро, магічна аура Тарасової гори... Таке не забувається.

Від'їжджаємо, за вікном пролітають прощальні канівські пейзажі і линуть слова Тараса:

*І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій,
Не забудьте пом'янути
Незлим тихим словом.*

С. В. Якубовська, завідувач відділу культурно-просвітницької роботи бібліотеки



Шляхами «невідомої» Давньої України

З вершини тисячоліть ми вдивляємось в нашу сиву минувшину, Давню Україну. Проходячи її шляхами, мільйони людей «залишили» нам у спадок свою кров, свої пристрасті, надії і сподівання, втілюючи своє єднання зі світом в українській мові калиновій. З огляду на це вже нові молоді покоління намагаються пізнати її, відродити втрачені пласти власної культури, ідентифікувати себе в непростому сучасному світі. На цій основі розгортається своєрідна боротьба за українську спадщину. Вона завжди носила гострий безкомпромісний характер, переливаючись від історико-наукової в сферу політичних висновків і узагальнень. Так ще Тарас Шевченко не раз ставив питання: «Хто жив раніше на цій землі? Хто залишив чисельні кургани? Чії ми діти?» І коли він бачив, що почали розкопувати кургани представники інших народів, він порівняв це з Україною як розритою могилою, вказавши, що вони «розкопують, не своє шукають», а ті, хто байдужий до цього, перетворюються в перевертнів, які знімають останню латану свитину з сиротини-України.

Боротьба за українську давню спадщину ніколи не припинялась. На шляхи пізнання Давньої України вийшли історики, які часом з різних політичних позицій намагаються вказати різні шляхи розвитку, інколи відходячи від істини, а ще гірше, від здорового глузду. Але український народ краще за всіх розрізняє правду від спотворення. Наближались до істини ті, хто бачив в сивій давнині витoki традиції нації. Хто бачив, що національно-культурні цінності українців формувались і творились віками і її давнина виступає важливою складовою історії України в формуванні національної ідеї.

Ті, хто ставав на цю дорогу правди, йшли тернистим шляхом. Їх дослідження замовчувались, висновки спотворювались, приховувались і часом безслідно зникали колекції, а намагання відродження картин минулого життя часто залишались марними. Але істина торувала дорогу. Імена В. Даниленко, А. Кіфішина, М. Чмихова, Ю. Шилова та інших стали візитною картою оцінок ґрунтовності будь-якого дослідження і підручника з історії України. На цьому шляху вони виявляли формування вічних цінностей української нації, серед яких мир, гармонія, любов, пізнання Всесвіту і людини, яка є носієм і прояв законів його розвитку. Розкривались основи правового мислення українців, які потім проходять крізь століття, набуваючи звичаєвого характеру. Це глибоке відчуття порядку і справедливості в суспільному житті, традиційна схильність до самоорганізації в групи, артілі, кооперативи, гуртки, військові добровольчі частини. Одним словом, такі основи громадського характеру, які постають і в нашому сьогоденні.

На цьому фоні досить непереконливо виглядають ті, хто ухиляється від висвітлення реальних коренів українського народу. Здебільше серед них домінують представники так званої «теорії прибульців», які настільки захоплюються міграційними процесами і переселеннями, що, як кажуть, за деревами не бачать, або не хочуть «бачити лісу». Історіософія подібних теорій шкідлива. З неї «вирастають» теорії політичних безбаченків, культурних невігласів, бездуховних корисливих громадян і їхніх вождів. І це при наявності чисельних фактів про те, що цивілізаційний рух на цих землях ніколи не припинявся. Згадаємо, що український спосіб життя формувався перш за все на власному фундаменті і вів до накопичення досвіду на українських землях. Хоча трансформація і розвиток цього суспільства завжди відбувались на основі взаємного збагачення і культурного обміну світового порядку.

Зполітизований підхід виривав з характеристики загального процесу розвитку людського суспільства в українських землях тільки якісь «потрібні» риси і частини, що не дозволяло отримати загальну картину розвитку спільноти в давнину. Цим втрачався поступ розвитку, перетворюючи етногенез українців в якусь випадковість, що трансформувалося і на сучасний розвиток. Адже народ без історії, як дитя без батьків. Хоча методологія дослідження вимагала дослідження всього комплексу так званих ліній розвитку. Зокрема: лінії історичних традицій; лінії історичних зв'язків; і лінії біоло-

гічних зв'язків, які дає змогу відстежити така наука, як генетика.

Ігнорувався природний фактор. Відтоді, як 15 млрд. років тому виник Всесвіт, пройшло немало часу. Змінювалась природа і кожна природно-кліматична епоха, як вважав відомий російський вчений Гумільов, «формувала» певну історико-соціальну епоху. Відбувається багатоступінчастий розвиток цивілізації, коли одна гине і на зміну їй приходить інша. Природні й інші катаклізми четвертинного періоду, який називають антропогеном, практично стерли з пам'яті історії дитинство людства. І тільки марева легендарної Атлантиди, державний символ якої тризуб «залишився» в Україні, приховують в так званій «допотопній» добі багато непізнаного.

Але не все пішло в небуття. Культура українців творилась за умов цілісної системи поглядів на Всесвіт і суспільство. В основу були покладені уявлення про універсальні закономірності існування природи і суспільства, відомі під назвою «закону універсального колообігу». Пам'ятки давнини свідчать, що наші предки знали основний символ — коло, колесо, диск, що символізувало не тільки Сонце, а і захист незалежного власного об'єднання. Україна була і вітчизною свастики, зразок якої знайденого на стоянці Мезін періоду палеоліту 20 тис. років тому на Чернігівщині. Орнаменти, знайдені на цій стоянці, можна порівнювати з узорами українських вишиванок. Тут же були знайдені своєрідні музичні інструменти — перший відомий оркестр в Східній Європі. Техніка виготовлення інструментів із бивнів мамонта і сьогодні не розгадана. Крім того, тут знайдені і давні графічні записи музики, тодішні ноти. Цікаво, що вони були розшифровані і мелодія виконана Чернігівським військовим оркестром. Так що співучість і талант української душі має неабияке коріння.

Вони не могли не відбитись в українській державній символіці. Культ Трійці постійно супроводжував наш народ. Щось є в тому, що основою силою руху та існування Сонячної галактики, як стверджує астрономія, є мірність, що за сучасними обчисленнями у центрі дорівнює 3.0017. З уявленнями наших предків про триєдину світотворчу силу та поділ Всесвіту на Рай, Край-Вкраїну і Вирий пов'язують походження назви нашої держави — Україна. А культ Трійці є втіленням і образу давньоукраїнської богині Берегині, яка, як дерево життя, здійсненими руками захищає свій народ. Взагалі, культ жінки був пов'язаний з єднанням її всього суцього. Зокрема, чоловіка і землі.

Сотні пам'яток давнини свідчать про небезпідставні висновки Н. Полонської-Василенко, П. Курінного, що вже з палеоліту зароджується розподіл культур північно-нордійської та південної — кельтсько-дунайсько-української. Здобутки минулого не були втрачені і тоді, коли внаслідок природних змін, які деякі вчені пов'язують із зсувом земної кори,десь біля 12 тисяч років тому, почала розвиватися так звана «післяпотопна» цивілізація.

Саме в цей час розпочинається післяльодовикова природно-кліматична епоха голоцену. Його різні етапи формували і дивну етнічну

мозаїку антропосфери. Людство на наших землях, пройшовши мезоліт, неоліт, мідний вік, період бронзи і залізний вік, вже на його ранній стадії VI ст. вступило в період феодалізму. Давня Україна переходила в нову стадію свого розвитку з надбаннями того досвіду, який зберігся і розвинувся на шляху попередніх етапів. Це була слава історія, якою може гордитися наш народ.

На цивілізаційному шляху переходу від палеоліту до мезоліту знаходиться історична пам'ятка світової культури, яку називають українським стоунхенджем — Кам'яна могила біля Мелітополя. Сама пам'ятка являє собою своєрідну книгу давнини у вигляді петрогліфів і пам'яток первісного мистецтва. Вони знаходяться у виявлених археологами 62 печерах і відображаються на знайдених 160 кам'яних табличках. Пам'ятка охоплює територію біля трьох гектарів в периметрі з висотою до 12 метрів, а готи, тріщини і впадини зі своєю унікальністю різночоті нагадують будову людського мозку. Аерофотознімки, проведені в США, показують на місці пам'ятки правильне коло в діаметрі близько 200 метрів. Підтверджується наявність в ньому надзвичайної енергетики. Сьогодні ніхто не має сумнівів, що Кам'яна могила — грандіозний архів, який проливає нове світло на першовитоки людської цивілізації не тільки України, а й зв'язок з іншими світами.

У липні 1994 року прочитання надписів Кам'яної могили розпочав відомий російський шумеролог А. Г. Кіфішин. Як наслідок розшифровок текстів, з'явилась його фундаментальна праця «Кам'яна могила». Він довів, що піктограми пам'ятки є дійсно протошумерськими і вона сама виконувала роль духовно-релігійного центру, який єднав південь України і давній Шумер від часів пізнього палеоліту і мезоліту. Був розшифрований календар Кам'яної могили, якому понад 14 тисяч років. Він тісно поєднував шумерську міфологію найвищих божеств з язичницькими культурами на теренах України. Та й відомий дослідник Дж. Кемпбел в своїй книзі «Маски бога: примітивна міфологія» вважає Україну одним із двох епіцентрів міфогенетичних зон в світі. Фактично було підтверджено, що українські землі відігравали колосальну роль в існуванні єдиної матеріальної і духовної культури, включаючи спільну мову у палеолітичного населення Європи від Ла-Маншу до Уральських гір до часу останнього обледеніння 20 тисяч років тому і переходу до першої в світі відомої серед вчених так званої «М'ясної революції», коли почали розводити свійських тварин. Відомий англійський історик Норман Девіс має всі підстави стверджувати, що Україна — це країна, через яку всі народи прийшли на свою батьківщину.

Роль України в цих процесах підтверджують і генетики. Дослідник В. Мойсеєнко приводить такі факти, що коли генетики з Стенфорда розшифрували результати вивчення хромосом «Y» у понад тисячі чоловіків з 25 країн, то виявилось — предки третини з них в палеоліті мешкали на території нинішньої України. Відповідно, Річард Віллемс із Тарту говорить про відсоток від 25 до 55%. Про самотність і більш давнє походження європейських народів зробив висновок вчений з Гарвардського університету, українець за походженням, Анатолій Кльосов. Його дослідження в галузі генетики і аналізу ДНК свідчать, що саме східнослов'янська людність передувала індоєвропейцям. І шлях до них веде через загадкових аріїв. Виникає питання, чи не дарма їх останки шукав в Україні Гітлер, створюючи цілі пошукові товариства на зразок Аненербе? І це не випадково. Думку про те, що Аратта, як давнє державне утворення, знаходилась не території сучасної України, висловив і А. Кіфішин. Він виявив піктограму «Аратта» серед написів Кам'яної могили. Ним з'ясовувалось, що протошумерські піктограми «зерно», «ячмінь», «плуг», «колесо» вперше зустрічаються в «Кам'яній могилі» і знання про легендарну Аратту ведуть нас до розкриття загадок Трипільської культури, яка і була уособленням цього об'єднання. Таким чином цивілізаційний шлях українців виходив в своє звичайне русло.

Здається, що існування трипільської культури

з VI до III тисячоліття до н. е. не потребує доведення, що навіть в часі вона не може бути випадковою, а тим більше з'явитися і зникнути просто так невідомо куди. Але і сьогодні для декого чужою є історична спадщина цієї культури в нашому сьогоденні. Вони не хочуть зрозуміти, що це була хліборобська революція на теренах, де найбільша частина світових чорноземів. Це була складова неолітичної світової революції не тільки з новою економікою, а і високим підйомом культури і наукових знань. Це була революція у всіх сферах життя давніх українців, яка і сьогодні має свої основи в сучасній культурі вічного дерева життя нашого народу, на якому виростали обряди, вірування, українське слово, що єдило і єднає нашу спільноту.

На території України пам'ятки трипільської культури відомі у 15 областях, а випадкові знахідки ще у 4-х. А всього понад 2300 пам'яток, серед яких поселення, могили, скарби і окремі знахідки. Нині відомі понад півтори сотні селищ, площею у кілька десятків гектарів. З них біля 20 поселень, так званих протоміст, на яких знаходились тисячі будівель, навіть двоповерхових. По колу вони являли захисні споруди з майданом в центрі. Ймовірно, саме вони і були тими центрами, головними складовими існуючої держави Аратти. А особливості їхнього демократичного устрою і сьогодні залишаються за межами пізнаного.

Безумовно, можна сперечатися, до якого антропологічного типу належать трипільці. Але тисячолітній вплив цієї культури на формування українців сучасного типу не може бути оспорено. Трипільська культура заклала певну філософію творчості в українських землях, де поряд з матеріальною стороною цивілізації — колесо, приручення коня, землеробство, гончарство, виплавка металів, розвивався багатий духовний світ наших пращурів. Це стосувалось їхнього світогляду, мистецтва, власної української мови, яка, за свідченнями відомих вчених-лінгвістів, зокрема Михайла Красуського, відіграє материнську роль стосовно індоєвропейських мов.

Новий етап цивілізаційного розвитку періоду бронзи, а потім раннього залізного віку, здається, якось заретушував попередні яскраві тисячоліття. Але прискіпливий аналіз дозволяє побачити, що нічого не виникає і не зникає в небуття. Землеробські племена через тисячоліття трансформації і кліматичних змін так само продовжували розвиток основи господарських пріоритетів в Українських землях. Номади — киммерійці, скіфи, сармати — ставали посередниками у великому пересуванні хлібних потоків через прибульців — грецьких колоністів в метрополію. Відбувся чи не перший відомий в історії приклад, коли хлібне «золоте руно» «підтримало» яскраву культуру давньої Єллади. Десь тут на переломі ер творилась і виходила на свій шлях слави культура давніх слов'ян. Традиції попередніх етапів продовжували існувати в їхньому побуті, звичаях, особливому демократичному устрої. Але це вже наступна цікавина на шляху непізнаної до кінця України.

Ці роздуми над нашою давниною змушують нас замислитись: чи можемо ми знехтувати апріорними знаннями, записаними в наш мозок за мільйони років нашої еволюції? Чи можна будувати сучасну економіку, якщо ми зійдемо з тієї дороги, на яку вийшли наші пращури і на якій нас чекає багато чого близького нашим душам? Ні! Не збочимо ж з цього шляху!

О. Маманчук,
доцент кафедри політичної історії
та студенти 1-го курсу:
К. Тетерук (ФЕтаУ),
П. Галета (ФЕтаУ),
Ю. Овчар (ЕЕТ-101),
Н. Леснікова (ФУПтаМ),
А. Ермоленко (ФУПтаМ),
О. Большаков (ФУПтаМ),
А. Роговська (ФУПтаМ),
Д. Дорошенко (ФУПтаМ),
А. Гаврушак (ФУПтаМ)

ТІ, ХТО СТОЯВ У ВИТОКІВ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ

ДОВНАР-ЗАПОЛЬСЬКИЙ Митрофан Вікторович (1867-1934) — відомий історик, етнограф, історіограф, археограф, фольклорист, літературознавець. Його наукові твори різнопланові по тематиці й присвячені різним питанням соціально-економічної історії Литви, Росії, Білорусі.

З 30-х років минулого століття майже на сім десятиліть його ім'я з тавром «буржуазний історик» було примусово забуте. Нині ж все більше й детальніше досліджують життєвий і творчий шлях, та багату наукову спадщину. Взагалі бібліографічний список налічує понад 200 робіт, більшість з яких не втратила наукової цінності, оскільки містить віднайдені нові факти й ґрунтовні висновки.

Як же відбувалося становлення науковця? Довнар-Запольський походить із старовинного гербового дворянського роду, але вже давно збіднілого, тому ні багатих маєтків, ні особливих почестей не було. Хіба що привілей надати освіту дітям. Батько працював писарем у мирового судді, мати вела господарство, в сім'ї було п'ятеро дітей. Митрофан закінчив народне училище в рідному містечку Речиця, потім шестирічну прогімназію в Мозирі, і поїхав сам до Києва продовжувати освіту.

Ще будучи учнем сьомого класу Першої Київської гімназії, почав писати спочатку невеличкі замітки з народного життя, а згодом і серйозні статті, що все більше набували характеру наукових досліджень. Його роботи публікувались у київській «Заре», петербурзькому тижневику «Ежендельное обозрение», «Виленском вестнике». У випускному класі вже мав близько десятка публікацій. Але за два місяці до закінчення він був виключений із гімназії. Причиною став жандармський обшук у квартирі, де мешкав по найму. Знайшли заборонені видання: поему Т. Шевченка «Марія», брошуру М. Драгоманова, лист М. Костомарова до О. Герцена. І навіть навчальну програму зі статистики і промови Цицерона віднесли до підозрілої літератури. Тільки через рік отримав дозвіл скласти іспити екстерном.

У тому ж 1889 році вступив на історико-філологічний факультет Київського університету. Інтерес Довнар-Запольського до історії і етнографії привів його на кафедру російської історії, де його вчителем став В. Антонович, талановитий педагог, учнями якого були Д. Багалій, М. Грушевський, В. Ляскоронський та інші видатні історики. Школу Володимира Антоновича за принципи вибору тем та методології досліджень називали краєзнавчою, його учнів цікавили не події довкола царського престолу, а насамперед питання історії та географії різних областей Давньоруської держави.

Митрофан Довнар-Запольський виявився цікавим і працелюбним студентом, вже після другого курсу був обраний дійсним членом Імператорського Товариства любителів природничих знань, антропології та етнографії. Був нагороджений дипломом того ж товариства та срібною медаллю за свої дослідження.

Невдовзі став дійсним членом Історико-філологічного Товариства при Імператорському Харківському університеті. Вже в студентські роки кількість його публікацій сягала близько 40 найменувань, і це були дослідницькі праці, статті, рецензії, він навіть дозволяв собі дискутувати з маситими вченими. В порядку відступу можна додати, що й спроба влаштувати особисте життя відбулася під час студентства: палке кохання й одруження



СЛУЦЬКИЙ Євген Євгенович (1880-1948) — економіст, математик, статистик, видатний учений, який вплинув на розвиток сучасних економіко-математичних досліджень, передбачив появу нових економічних наук

з курсисткою, а невдовзі й гірка втрата — кохана померла від сухот.

Дослідження студента привертали увагу й отримували заслужені нагороди. Наукова праця «Білоруське Полісся» була удостоєна премії Його Імператорської Високості Великого князя Сергія Олександровича. І навіть медаль на честь коронування Їх Імператорської Величності була серед його відзнак. По закінченні університету за особливі наукові заслуги був залишений при кафедрі російської історії для підготовки дисертації. До того мав дозвіл Міністерства народної освіти на відрядження до Москви, Петербургу й Варшави для роботи в архівах, в тому числі й у закритих архівах Міністерства юстиції.

Оскільки під час навчання Довнар-Запольський отримував іменну стипендію Св. Кирила й Мефодія, то після закінчення університету мав відпрацювати певний час у навчальних закладах народної освіти. Викладав на приватних курсах, а з 1899 року ще й читав лекції у Московському університеті на посаді приват-доцента (хоч наукового ступеня ще не мав!). Викладацьку роботу успішно поєднував з

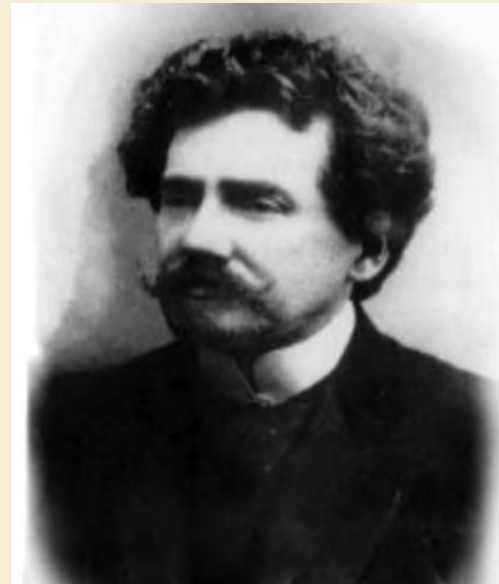


ВОБЛИЙ Костянтин Григорович (1876-1947) — академік УАН (1919), автор наукових праць з економіки, економічної географії. Засновник української економіко-географічної школи

науковою, продовжував працювати в архівах, навіть посаду старшого помічника архіваріуса мав. Крім поповнення особистого багажу знань, Довнар-Запольський зробив в ці роки величезний внесок у розвиток архівної справи, започаткував друкування цінних старовинних матеріалів. Авторитет науковця-дослідника невпинно зростає, він був обраний дійсним членом Ніжинського історико-філологічного товариства при інституті князя Безбородька, а також членом-кореспондентом Імператорського Московського Археологічного товариства.

У 1901 році Довнар-Запольський повертається до Києва, успішно захищає магістерську дисертацію «Державне господарство Великого князівства Литовського при Ягеллонах», а через чотири роки захищає дисертацію на тему «Нариси з історії організації сільського населення Великого князівства Литовського в XVI столітті» й отримує ступінь доктора російської історії. Професорська діяльність Митрофана Вікторовича наповнювалася не лише плановими лекціями і заняттями зі студентами у створеному науковому гуртку, але і читанням публічних лекцій, вчених доповідей.

Довнар-Запольський стає засновником школи істориків, що вирізнялася з-поміж інших. Учений вважав, що економіка відіграє визначальну роль в розвитку істо-



ДОВНАР-ЗАПОЛЬСЬКИЙ Митрофан Вікторович (1867-1934) — відомий історик, етнограф, історіограф, археограф, фольклорист, літературознавець

рії, тому й не дивно, що саме він запропонував ідею заснувати вищий економічний заклад. Набутий досвід і заслужений авторитет дозволили запропоноване успішно втілити в життя.

Засновник вищих комерційних курсів і перший директор Київського комерційного інституту 1906—1917 років, очоливши вищий економічний навчальний заклад, виявив себе талановитим організатором і в короткий термін вивів очолюваний ним інститут у число престижних економічних навчальних і наукових закладів. Крім написання праць з питань історії («Тайное общество декабристов», «Мемуары декабристов», «Идеалы декабристов», багатотомного видання «Русская история в очерках и статьях», «Исторический процесс русского народа», «Зарождение министерств в России», «Реформа общеобразовательной школы при императрице Екатерине II» та ін.) став все більше приділяти уваги економічним питанням, дослідженням господарської діяльності, торгівлі, промисловості. Вийшли друком підручники на базі курсу лекцій з історії народного господарства.

Взагалі видавничій діяльності Довнар-Запольський приділяв особливу увагу. Він був редактором видання «Наш друг», опікував «Известия Киевского Коммерческого института», редактором якого був вірний соратник Олександр Олександрович Русов, укладав збірники наукових статей, написаних членами студентського гуртка, ревно піклувався про регулярний друк наукових робіт молодих учених, учасників і переможців конкурсів Економічного семінарію Костянтина Воблого.

Згуртувавши довкола своїх прогресивних ідей шанованих однодумців, Довнар-Запольський стає керівником нових наукових товариств, що діяли при Київському комерційному інституті: Товариства економістів (до речі, активним членом і секретарем товариства з 1909 року був Євген Слуцький — тодішній студент університету Св. Володимира, невдовзі викладач Комерційного інституту, а згодом всесвітньо відомий учений), а також Товариства сприяння розповсюдженню комерційних знань, які об'єднували кращі наукові сили Києва. Довнар-Запольський влаштовував громадські лекції, широко пропагував необхідність знань і особливо наголошував на зв'язку і взаємовідповідності теоретичних знань і практичних потреб суспільства, брав участь у розробці ряду законодавчих положень стосовно економічної освіти в Україні.

Чимало серед викладачів Комерційного інституту відомих науковців, тож варто продовжувати розповідь про тих, хто стояв у витоків економічної освіти і науки, хто започаткував теперішні наукові школи.

**Людмила Рінгіс,
голова правління клубу
«Дорогами до прекрасного»**

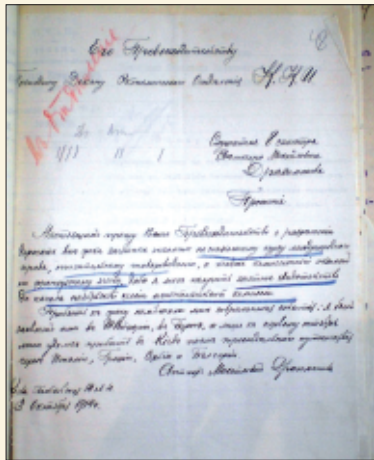
До сторіччя події, що започаткувала Новітню історію (наш університет у роки Першої світової війни)

Низка періодів в історії людства брала свої початки від трагічних подій. Не виняток і сучасна (або як її називають історики — новітня) історія. Згідно опитувань, проведених у 2001 р. в країнах ЄС, на думку більшості респондентів, ключовою подією, що змінила історію людства і започаткувала Новітню історію, стала Перша світова війна, сторіччя якої виповнюється влітку цього року. При цьому на відміну від вітчизняної історичної науки провідні західні фахівці розглядають саме її початок як відправну точку відліку Новітньої історії.

І це дійсно так. Перша світова війна одразу ж і доволі кардинально змінила всі складові життя, у першу чергу в рамках європейської цивілізації, оскільки ключові битви цієї війни та основні фронти проходили саме на території європейських держав, зокрема й України. Та війна змусила змінити систему цінностей, перекроїла політичну карту Європи і світу, суттєво посилила роль економічної сфери життя, адже ж ще Наполеон на початку XIX ст. визнавав, що для успішної війни потрібні всього три речі — «гроші, гроші і ще раз гроші». Ця тенденція набула ще більшої ваги у XX ст., коли інтенсивність військових конфліктів посилювалась і водночас зростала значимість вирішуваних у їх ході питань. Відтепер у війнах перемагали ті країни, що були багатші, тобто мали вищий рівень економічного розвитку, більш потужний господарський комплекс. Тож цілком закономірним було зростання уваги до економічної науки й освіти в європейських державах ще з межі XIX—XX ст. Це почасти прискорило вирішення питання про заснування і нашого університету (спочатку, у 1906 р., під назвою Київських вищих комерційних курсів, а з 1908 р. — Київського комерційного інституту), що став другим у Російській імперії і першим на українських теренах ВНЗ економічного профілю. Попри відносно юний вік (на початку Першої світової війни історія нашого ВНЗ складала всього 8 років) Київський комерційний інститут набув широкого визнання і перетворився на важливий осередок економічної науки й освіти не лише у рамках України, але й Російської імперії та був визнаний і за її межами. Суттєво збільшилась кількість студентів (з 229 на момент заснування до понад 4 тис. навесні 1914 р.), було створено репрезентативний викладацький склад, потужну матеріально-технічну базу, що була представлена комплексом власних споруд у центральній частині Києва (навпроти нинішньої станції метро «Університет»). Це був не лише аудиторний фонд, але й низка тематичних кабінетів (земсько-міської справи, торгівлі, статистичний, страхової справи, економічної географії, фізичний, загальної біології та мікробіології, геологічний, залізничний та хімічний). Окрім цього функціонували наступні лабораторії: загальної біології, технічної та аналітичної хімії, товарознавства волокнистих речовин та сільського господарства. Від утворення Київського комерційного інституту у ньому працювали і Музей товарознавства та бібліотека, які були одними з кращих у Києві.

Перша світова війна одразу ж вплинула на всі складові життя Київського комерційного інституту. По-перше, відбулась милітаризація життя, погір-

шився життєвий рівень всіх верств, і студентства — особливо. Окрім цього, оскільки до війни провідною державою для закордонних наукових відряджень як викладачів, так і студентів, була Німецька імперія, то закономірно, що з початком війни цей напрям наукових зносин припинився. До діючих армій своїх країн були призвані викладачі, що були іноземними підданими. Так, громадянин Франції Андрій-Раймунд Олександрович



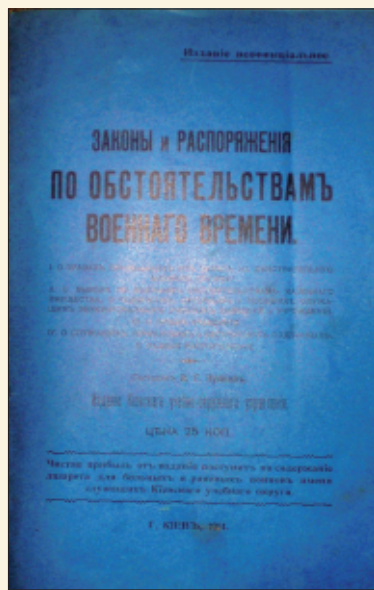
Прохання Святозара Драгоманова про перенос дати іспитів у зв'язку із затримкою за кордоном через початок Першої світової війни (3 жовтня 1914 р.)

Шовен, котрий у Київському комерційному інституті працював лектором французької мови, в серпні 1914 р. був призваний до французької армії. Водночас у Київському комерційному інституті вдалось зберегти викладачів, що мали німецьке походження, оскільки з початком війни в Російській імперії почалась масова анти-німецька кампанія, що у вищій школі виявилась у звільненні з навчання або роботи у вишах вихідців з Німецької імперії та інших воюючих проти Російської імперії держав.

Особливо складно довелось тим, хто на момент початку цієї війни перебував за кордоном. Так, професор Київського комерційного інституту Пурієвич на момент початку бойових дій перебував у відрядженні в Німеччині. Спроба останнього виїхати з Німеччини до Росії виявилась невдалою — його повернули назад. При цьому він опинився «у скрутному становищі внаслідок нестачі коштів». Лише наприкінці вересня 1914 р. йому вдалось повернутись до Російської імперії. Аналогічно і син М. П. Драгоманова Святозар, який навчався у Київському комерційному інституті і в червні 1914 р. виїхав до Швейцарії, зміг дістатись Києва лише у жовтні 1914 р., оскільки йому довелося їхати не через територію Австро-Угорщини (яка воювала з Російською імперією),

а майже місяць подорожувати «через Італію, Грецію, Сербію і Болгарію». Відповідно, він змушений був прохати керівництво інституту про перенесення дати складання екзаменів. Навіть ті студенти, котрі залишались в межах Російської імперії, не змогли вчасно приступити до занять восени 1914 р., оскільки весь транспорт було віддано у розпорядження військових.

Внаслідок мобілізації та посилення поліційного контролю ускладнився прийом абітурієнтів, а також на вій-



«Збірник законів і розпоряджень за умов воєнного часу» (1914 р.)

ськову службу було призвано частину студентів. Студенти йшли на військову службу і добровільно. При цьому на відміну від тверджень радянської історіографії таких осіб було чимало, а отже сумнівним є твердження про імперіалістичний характер Першої світової війни — суспільство сприймало її як загальнонародну, вітчизняну (саме під таким терміном вона фігурувала й у тогочасній документації нашого ВНЗ). Серед студентів інституту було чимало осіб, що відзначились у боях цієї війни. Наприклад, чех за походженням Вацлав Кашпар добровольцем пішов на фронт, був відзначений трьома георгіївськими хрестами (за особисту хоробрість, виявлену в бою), загинув в бою під Зборовом 2 липня 1917 р. Ще один студент Київського комерційного інституту Олександр Карпеко відзначився як військовий пілот у боях на підступах до Петрограда, згодом закінчив навчання і займався викладацькою діяльністю.

Студенти, викладачі та члени їх сімей брали участь у різних акціях на підтримку діючої армії. Вже 22 серпня керівництво інституту звернулось до завідувача медичною частиною Південно-Західного фронту з проханням дати вказівки щодо заснування при Київському комерційному інституті двотижневих курсів з підготовки санітарних загонів, що було викликано заявами студентів. Невдовзі при інституті почав роботу лазарет Російського товариства червоного хреста. При цьому, як слідує з наказу про нагородження по арміям Південно-західного фронту від 31 січня 1916 р., з-поміж співробітників цього лазарету, нагороджених золотими медалями, були й дружини викладачів Київського комерційного інституту, котрі працювали у цьому госпіталі (А. О. Єрченко та С. Л. Шапошнікова).

Також ряд представників професорсько-викладацького складу включились до роботи комітетів із забезпечення діючої армії. Студенти організовували добровільні вечори, збори від яких йшли на допомогу військовим. Так, студенти з Донської області організували у грудні 1914 р. вечір, збори від продажу квитків на який пішли на закупівлю різдвяних подарунків «для донських козаків, що перебували на передових позиціях». Аналогічно і Товариство взаємодопомоги студентів Київського комерційного інституту 30 жовтня 1914 р. прийняло рішення про перерахування всієї виручки товариства «за цей місяць на користь сімей запасних, що пішли на війну».

У допомозі армії брало участь і керівництво Київського комерційного інституту. Наприклад, 15 лютого 1915 р. Правління інституту пожертвувало 800 руб. Фізико-хімічному товариству при Університеті Св. Володимира на надання допомоги пораненим військовим. А вже 24 лютого 1915 р. у приміщенні інституту почався збір пожертв Комітету великої княгині Тетяни Миколаївни для надання тимчасової допомоги постраждалим від військових дій. Невдовзі в Правлінні інституту було вирішено надавати постраждалим від війни особам посади писарів у канцелярії інституту та слу-



Студент Київського комерційного інституту Вацлав Кашпар

жителів. Так само у приміщенні інституту дозволялось проводити різноманітні збори пожертв на потреби діючої армії та поранених. Поряд із цим, діти з сімей осіб, що перебували у діючій армії, звільнялись від плати за навчання. Згідно з рішенням Правління інституту 13 листопада 1914 р., окрім цього, було вирішено: «Плати зі слухачів, що перебувають в армії, — не стягувати, вважаючи їх на тому семестрі, з якого вони пішли». Згодом при інституті були створені спеціальні прискорені Курси для воїнів-інвалідів. Тобто і в цьому керівництво інституту в особі М. В. Довнар-Запольського виявило турботу про долю своїх студентів, в даному випадку тих, що воювали із ворогом. Окрім цього 3 липня 1915 р. Учебний комітет Київського комерційного інституту прийняв рішення про прийом понад норму дітей осіб, що несуть службу в рядах діючої армії, а Правління інституту у своєму засіданні 5 серпня 1915 р. прийняло рішення про поширення цієї норми і на братів учасників бойових дій.

Ці приклади безкорисливої допомоги своїй армії і щирий патріотизм всіх груп суспільства можуть бути корисними і повчальними для нинішньої ситуації в Україні. Так само як і те, що перемоги здобувались до того часу, поки суспільство було єдиним.

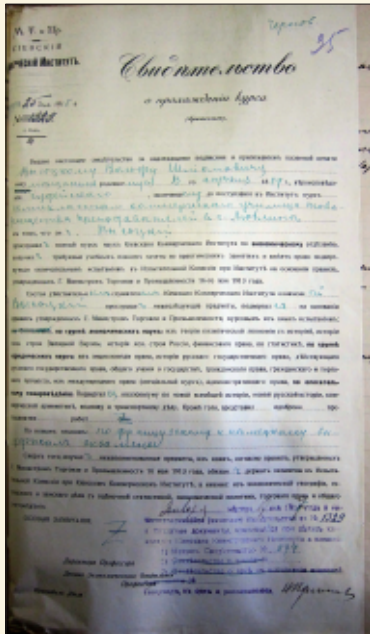
З метою забезпечення надійного становища інституту в складних умовах воєнного часу його директор Довнар-Запольський намагався заручитись сприянням у справах інституту з боку впливових представників бізнесових кіл Києва та урядовців. Це засвідчується новим складом Піклувальної Ради Київського комерційного інституту, котра у 1915 р. була представлена наступними особами: С. С. Могилевцев (голова ради, великий російський підприємець, державний діяч та меценат), В. Г. Бажаєв (професор інституту), С. М. Боярищев (київський банківський працівник), Л. І. Бродський (великий київський підприємець), Д. Ф. Гейден (камергер імператорського двору), А. Ю. Добрий (відомий банкір), М. В. Довнар-Запольський, І. М. Дьяков (великий київський домовласник і міський голова Києва у 1906—1916 рр.), С. А. Єгізаров, І. Д. Жуков (директор КПП), В. І. Ковалевський (російський підприємець, вчений та державний діяч, активний провідник розвитку вищої освіти), Д. С. Марголін (великий київський підприємець), К. А. Пурієвич (визначний вчений-біолог), П. Р. Сльозкін (визначний вчений-аграрій та професор інституту), С. І. Соколовський, О. К. Тімот (підполковник адміралтейства), К. В. Фішман (мануфактур-радник), М. М. Цитович (ректор Університету Св. Володимира), М. П. Шестаков, В. П. Шміт (начальник Південно-західної залізниці), Ф. Р. Штейнгель (барон, відомий меценат). Окрім того до складу почесних членів інституту належали: генерал-ад'ютант В. О. Сухомлінов, К. С. Немешаєв (начальник Південно-західної залізниці, а у роки війни — Галицької), граф А. О. Бобринський (член Державної Думи, голова Російського товариства цукрозаводчиків).

Поряд із цим у Київському комерційному інституті, як зазначалось, вдалось уникнути істерії та психозу, зумовлених початком війни, зокрема й «пошуку ворогів». Так, обходячи урядову постанову про звільнення студентів, що були підданими воюючих з Росією країн, інститут зберігав останніх (14 осіб) у лавах студентів до 1915 р. (хоча формально вони й були виключені у вересні 1914 р.), тобто і в цьому виявляючи самостійність і турботу про долю студентства, чому безперечно сприяв приватний статус інституту. Водночас у цьому питанні проявилось й справжнє «обличчя» окремих співробітників інституту. Приміром, 9 січня 1915 р. рапорт про звільнення бібліотекаря інституту Н. Л. Ернста (в зв'язку із тим, що він був підданим Німеччини) подав виконуючий обов'язки правителя справ інституту С. І. Смирнов, який відзначався й у справі доносів на студентів інституту поліційним чином.

Початок війни зумовив зміни у структурі абітурієнтів — зросла частка вихідців з губерній, що опинились у прифронтовій смузі (Правобережжя, білоруських та прибалтійських земель), що було проявом прагнення виїхати з місця ведення бойових дій.

Так, восени 1914 р. до інституту (на економічне відділення) поступив П. І. Пустоход, що походив з с. Соколи Мінської губернії і в подальшому став одним з визначних радянських вчених-демографів. З-поміж вступників цього року (теж на економічне відділення) був і в подальшому відомий український письменник В. М. Еллан-Блакитний. У 1915 р. навчання в інституті закінчив В. Ш. Висоцький — дід

нових наукових праць. Зокрема, у 1914 р. К. Г. Воблий у журналі «Господарство» опублікував розлогу статтю «Виробничі сили Галіції», що на серйозній статистичній базі подавала аналіз сучасного стану господарського комплексу Галичини та її трудових ресурсів. Перевидана наступного року окремою книгою у Києві вона й дотепер є одним з основних джерел для вивчення економічної історії цього



Тимчасове свідоцтво про закінчення навчання в інституті В. Ш. Висоцького (діда співака Володимира Висоцького) 1915 р.

ження матеріального рівня забезпечення навчального процесу та значні матеріальні збитки від перебування військових у приміщеннях інституту. Водночас ми долучились до справи започаткування Саратовського університету.

Завдяки неймовірним зусиллям інститутського керівництва в особі М. В. Довнар-Запольського Київському комерційному інституту вдалось повернутись до Києва, де і було відновлено його роботу з вересня 1916 р.

На початку 1916—1917 навчального року в інституті нараховувалось 2130 студентів. Але повернення до Києва дозволило повернутись до вузу тим студентам, хто не міг виїхати до Саратов, та збільшило приток нових абітурієнтів. Тож станом на 1 січня 1917 р. в інституті рахувалось вже 5977 студентів (з них 5701 особа чоловічої статі і 276 — жіночої). Зростанню кількості студентів сприяли й вказівки міністерства щодо збільшення числа випускників «потреба у яких зросте після закінчення війни».

У цей навчальний рік студенти Київського комерційного інституту сповна відчули всі мінливості політичної ситуації в Російській імперії. Посилення реакції в урядовій політиці у 1916 р. супроводжувалось черговою хвилею чисток серед студентів. Зокрема в цей час з випускного курсу економічного відділення інституту було виключено Л. Й. Картвелішвілі, якого арештували у зв'язку з приналежністю до більшовицької партії. Так само наприкінці 1916 р. був арештований студент 5-го семестру економічного відділення К. П. Нарбут. А ще ряд студентів були виключені з інституту у січні 1917 р., оскільки про них подав «негативні відомості» начальник Київського військового округу.

Водночас буквально у переддень революційних подій 1917 р. інститут устиг закінчити в подальшому визначний діяч єврейської культури І. Е. Бабель (у документах вузівського архіву він іменується Ісаком Маньєвичем Бобелем). Чимало студентів було призвано на військову службу, що було основним фактором зменшення їх чисельності — до початку 1917 р. на військову службу був призваний 3071 студент. Зокрема, у числі призваних був і студент 1-го курсу комерційно-технічного відділення ККІ І. Н. Дубовий (в подальшо-



Дід Володимира Висоцького Вольф Шліомович Висоцький (фото періоду навчання в Київському комерційному інституті)

му відомий український радянський генерал, репресований 1938 р.).

У навчальних планах зберігалась розбивка на два семестри, п'ятибальна шкала оцінювання знань під час курсових та випускних іспитів. З метою наближення навчального процесу до реалій тих сфер практичної діяльності, до яких готувались студенти, вони проходили заняття у тематичних кабінетах та лабораторіях і Музеї товарознавства. Зберігалась практика відряджень студентів для виконання курсових і дипломних робіт. Але, як вже зазначалось, географія цих відряджень суттєво звужилась і обмежувалась переважно територією Російської імперії, хоча документально засвідчені відрядження до Японії та Персії. Так, на 1917 р. було намічено відрядження до Японії двох осіб. Зокрема, С. І. Новаківський відряджався на рік до Японії та США, будучи прикріплений до М. В. Довнар-Запольського, К. Г. Воблого та А. І. Ярошевича як наукових керівників. А 2 грудня 1916 р. прохання про надання дозволу на відрядження до Персії (за власний кошт) подав студент економічного відділення М. М. Вовк-Вовчок і воно було задоволено.

Проте і відрядження у межах імперії

збагачували випускників досвідом, сприяли отриманню нових знань. До того ж і вони мали широку географію (включаючи як власне українські губернії, так і Москву, Кавказ, Сибір, Приуралля, Далекий Схід, Туркестан та ін.), що дозволяло нагромаджувати у Київському комерційному інституті інформацію з господарського розвитку найрізноманітніших територій (внаслідок створення за результатами таких відряджень дипломних робіт та привезення різноманітних наочних матеріалів).

Певну складність становила матеріальна скрута — зростання цін абсолютно на всі товари та дефіцит багатьох із них ускладнили комплектування лабораторій та бібліотеки інституту. Окрім того навчальний процес був стиснутий в плані площ аудиторного фонду інституту, оскільки частина приміщень продовжували перебувати у віданні військових. Також складно стало проводити заняття у вечірні години внаслідок перебоїв з освітленням: наприклад, саме цією обставиною професор Фармаківський мотивував неможливість приступити до занять 27 вересня 1916 р.

Тривало утворення при Київському комерційному інституті різноманітних курсів. Зокрема, на початку 1917 р. було схвалено пропозицію Міністерства торгівлі та промисловості «про утворення при інституті тимчасових курсів для офіцерів-інвалідів з банківської та страхової справи».

Було збережено і практично весь професорсько-викладацький склад, за винятком померлих Бажаєва, Русова та Самофалова; а також ряду вибулих викладачів. Тобто наш університет зміг успішно перебороти зумовлені Першою світовою війною різноманітні труднощі та успішно і безперервно працювати.

Лютнева революція 1917 р. знов внесла докорінні зміни в усі складові життя як України загалом, так і нашого університету зокрема. Та це вже інша сторінка нашої історії, що відбувалась в руслі триваючої Першої світової війни та українських визвольних змагань 1917—1921 рр.

На завершення ж ще раз хочу акцентувати увагу шановних читачів на тому, що будь-яка війна (як і інші катаклізми) посилює значення економічної сфери загалом і поряд з консолідацією та патріотичним піднесенням всього суспільства слугує запорукою перемоги та подальшого розвитку, що є актуальним для нинішньої ситуації в Україні. Так само є важливою і пам'ять про минуле, аби уникати колишніх помилок. Тож пам'ятаймо нашу історію і спільно творімо краще майбутнє.

А. І. Чуткий, доктор історичних наук, доцент кафедри історії та теорії господарства, директор Музею історії КНЕУ



Студент Київського комерційного інституту Олександр Карпеко після бойового вильоту

відомого співака та актора В. В. Висоцького. При цьому перебування на навчанні в інституті дозволило йому уникнути призову до діючої армії.

Не можна не визнати того факту, що напруження, яке наростало у суспільстві одразу ж після початку війни, і яке невдовзі було доповнено економічною кризою, негативно позначилось на студентстві, яке завжди швидко піддавалось на різні радикальні дії. Попри посилення контролю у студентській масі наростали опозиційні настрої і просто бажання самовиразитись. Наприклад, частими стають випадки грубого порушення студентами встановлених правил поведінки в інституті. Так, навесні 1915 р. були зафіксовані факти проходження студентів в інститут без пред'явлення студентського квитка у буквальному сенсі «з боєм», а 15 травня 1915 р. один зі студентів намагався пройти до читального залу із запаленою цигаркою, а коли співробітник бібліотеки спробував його зупинити, то кинув цигарку йому в обличчя і втік.

Та попри всі ускладнення інститут продовжував повноцінну роботу. Велись заняття, тривало видання науково-інформаційного інститутського збірника «Известия Киевского коммерческого института», асигнувались кошти на придбання нових колекцій та обладнання для Музею товарознавства. Не припинялась і наукова діяльність професорсько-викладацьких кадрів інституту. На науковому рівні осмислювались реалії війни, що викликало видання низки

українського регіону. Щоправда внаслідок війни Російської імперії з Німеччиною вітчизняним вченим довелось офіційно відмежуватись від використання надбань німецької (включаючи й економічну) науки, прибічників якої було чимало з-поміж викладачів інституту. Так почався перехід вітчизняної економічної науки на позиції англо-американських економістів та утвердження стереотипу про її гегемонію у світовому масштабі.

Ситуація суттєво змінилась у 1915 р. Прорив німецькими арміями фронту (т. зв. Горлицький прорив) та масовий відступ військ Російської імперії на Східному фронті спровокував паніку і побоювання масштабного просування ворожих армій вглиб імперії. Виходячи з цього, а ще більше — з потреби військових у приміщеннях та розвантаженні великих міст прифронтової смуги влітку 1915 р. вглиб імперії — на 300 верст на схід від Дніпра було організовано евакуацію з правобережних губерній низки установ, включно з навчальними закладами. Підкорюючись цій вимозі та будучи поставлений перед фактом самовільного зайняття військовими інститутських приміщень Київський комерційний інститут до початку жовтня 1915 р. евакуювався до м. Саратов, де і провів 1915—1916 навчальний рік. Оскільки про цю сторінку історії нашого університету детально розповідалось в одній із попередніх публікацій, то ми зазначимо лише ключові її підсумки: подальшу докорінну ротацію студентського контингенту та суттєву радикалізацію політичних настроїв студентства, зни-

Туга



Ви у вічність перейшли та назавжди залишились у наших серцях (світлій пам'яті професора Людмили Яківни Корнійчук)

В ніч на 1 липня цього року відійшла у вічність відома українська дослідниця, визнаний фахівець в галузі економічної теорії та історії економічної думки, доктор економічних наук, професор, один з найшановніших викладачів КНЕУ, добра й щедра людина, чарівна жінка Людмила Яківна Корнійчук.

Більше півстоліття віддано нею нашому навчальному закладу. Вона працювала на посадах доцента, професора, завідувача кафедри політичної економії планових факультетів. Очолювала спеціалізовану раду з захисту дисертацій. Обіймала посаду заступника секретаря

парткому. Тут підготувала та успішно захистила докторську дисертацію, вивчила тисячі студентів, вивела в науковий світ десятки аспірантів. Людмила Яківна виступала автором одного з перших підручників з історії економічної думки України. Вона була ініціатором створення в університеті нової кафедри — кафедри історії економічних учень та економічної історії.

Визнанням наукових, педагогічних і громадських заслуг Л. Я. Корнійчук є її нагородження багатьма відзнаками та високими державними нагородами.

Колектив кафедри історії та теорії господар-

ства, біля витоків якої стояла Людмила Яківна, її колеги та безліч її учнів розуміємо, що особистості подібного масштабу не вмирають, а переходять у кращий, вищий рівень буття, сповнивши свій земний шлях і слідуючи словам стародавніх римлян — «долучившись до більшості». Проте у наших серцях назавжди збережеться добра пам'ять про цю чудову людину. Вона буде жити у своїх вихованцях, у своїх працях, у самому річизці української економічної науки як невід'ємна і завжди присутня її складова.

Колектив кафедри історії та теорії господарства



Вітаємо

В день прекрасний ювілею!

З найщирішими побажаннями!

Колектив фінансово-економічного відділу сердечно вітає свого начальника Людмилу Григорівну Кузьменко — красиву жінку та мудрого керівника — з ювілеєм!



Дозвольте з ювілеєм привітати,
І побажати від душі
Багато щастя і добра багато.
Хай буде світлим кожен день в житті,
Хай негаразди завжди обминають,
Хай буде легко Вам вперед іти,
І словом добрим Вас завжди вітають.
Бажаєм успіхів великих у роботі,
Й побільше творчих Вам натхнень.
Нехай минають завжди всі турботи,
І хай приносить радість кожний день.
Нехай цвітуть під небом синьооким
Ще довго-довго дні й літа,

А тиха радість чиста і висока,
Щоденно хай до хати заверта.
Бажаємо здоров'я, сонця у зеніті,
Любові, доброти і щастя повен дім,
Нехай у серці розкошує літо
І соняхом квітує золотим.
Хай постійний успіх, радість і достаток
Сиплються до Вас, немов вишневий цвіт.
Хай життєвий досвід творить з буднів свята,
А Господь дарує довгих-довгих літ!

З повагою, колектив
фінансово-економічного відділу

З найкращими побажаннями!



Роки плідної праці завідувача кафедри менеджменту, професора Сергія Миколайовича Соболя в Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана, який він закінчив майже 40 років тому, є яскравим свідченням креативного підходу та професійної організації справи. Безпрецедентному працелюбу, порядній та щедрій Людині:

Як не просто у цьому житті
Сутність мати і форму тримати,
У реаліях бути, а не в маятті...
Хто не вірує щиро — грішити не здатен!

Як не просто протягом літ
Берегти, що дали тобі Батько та Мати,
В позитиві сприймати спалюжений світ.
Хто не вірує щиро — грішити не здатен!

Як не просто, міняючи профіль буття,
Працювати щоденно, живучи без міри,
А тому — трансформується сутність життя:
Хто негрішний —
Не має і справжньої Віри!

Друзі, колеги

Многіє літа!



Щиро вітаємо Віру Олександрівну Лук'янову з ювілеєм!

Віра Олександрівна працює в нашому університеті п'ятдесят шість років, з 1958. Всі ці роки девізи її роботи — «Все має бути по-високому» та «Серце віддаю людям». Втілюючи їх, вона проявила себе як Людина з великої літери та високого рівня професіонал. Виваженість, глибокий аналіз ситуації, стратегічне мислення завжди сприяли та сприяють тому, що будь-яке завдання вирішується якнайкраще. Віра Олександрівна вміє обати як про справи, так і про співробітників. Вона має високий рівень комунікативної культури, уміє створити позитивний робочий мікроклімат в колективі. Віра Олександрівна завжди в центрі подій. Це енергійна та душевна людина. Вона заслужено має повагу та любов членів колективу.

Шановна та любя Віро Олександрівно!

Є люди як джерела,
І Ви — така людина:
Все робите з любов'ю
І за життєвим плином.

Даруєте нам радість,
Надію і турботу,
Більш дбаючи про інших,
Вкладаючись в роботу.

Скарби Ваші безмежні
Душа оберігає:
Добра усім, підтримки
Йї завжди вистачає.

Краса Ваша й жіночість
Усіх нас надихає,
Для багатьох — Ви Вчитель,
Який життя навчає.

А деяким — як мама
Із прийняттям глибоким
Зрости допомагає
В нас почуттям високим.

Бажаємо здоров'я,
І думка всіх єдина:
Щасливої Вам долі,
Бо Ви — така людина!

З повагою і вдячністю, співробітники, колеги, учні та друзі

Ювіляри

Ювіляри липня:

Бортновський Володимир Пилипович, охоронник служби охорони;

Вайтешонок Ріта Олександрівна, редактор 2-ої категорії бібліотеки;

Васильцов Григорій Сергійович, охоронник служби охорони;

Долгова Людмила Іванівна, доцент кафедри економіки підприємств;

Кияниця Надія Микитівна, прибиральниця службових приміщень господарського відділу;

Кловський Леонід Михайлович, слюсар-сантехнік 5-го розряду служби головного механіка;

Красавський Іван Онопрійович, двірник господарського відділу корпусу №1;

Левченко Олена Миколаївна, прибиральниця службових приміщень гуртожитку №2 студмістечка;

Малишева Махира Хайдарівна, асистент кафедри міжнародного та європейського права;

Мілютін Віктор Леонідович, оператор 2-го розряду котельні;

Міцінська Людмила Сергіївна, прибиральниця службових приміщень господарського відділу;

Мовчанюк Наталія Антонівна, старший викладач кафедри іноземних мов фінансово-економічного факультету;

Нештенко Людмила Іванівна, прибиральниця службових приміщень господарського відділу;

Орлова Наталія Іванівна, старший викладач кафедри іноземних мов фінансово-економічного факультету;

Прибутко Петро Степанович, доцент кафедри політології і соціології;

Роганов Валерій Володимирович, помічник проректора з господарських питань;

Рябова Лілія Анатоліївна, провідний бібліотекар бібліотеки;

Шорсткін Федір Сергійович, охоронник служби охорони;

Шорсткін Микола Сергійович, охоронник служби охорони;

Якубенко Наталія Тихонівна, старший викладач кафедри політичної історії.

Ювіляри серпня:

Аблова Олена Костянтинівна, доцент кафедри регіональної економіки;

Бетгяр Зінаїда Іванівна, старший викладач кафедри вищої математики факультету управління персоналом та маркетингу;

Бурлаченко Володимир Сергійович, охоронник служби охорони;

Земцова Лариса Олександрівна, інспектор відділу ОЗНП Навчального центру;

Зюзюк Володимир Володимирович, охоронник служби охорони;

Кішкін Володимир Анатолійович, заступник начальника відділу ОЗНП Навчального центру;

Корнієнко Борис Григорович, водій відділу авто-транспорту;

Кудим Ганна Федорівна, прибиральниця службових приміщень фізкультурно-спортивного комплексу «Економіст»;

Лук'янова Віра Олександрівна, інспектор з контролю за забезпеченням навчального процесу кафедри педагогіки та психології;

Люлька Віктор Васильович, двірник господарського відділу корпусу №5;

Маманчук Олександр Іванович, доцент кафедри політичної історії;

Мачульський Борис Григорович, доцент кафедри філософії;

Мельниченко Наталія Василівна, прибиральниця службових приміщень господарського відділу;

Ольшанська Олександра Володимирівна, завідувач кафедри регіональної економіки;

Перепелиця Ігор Сергійович, охоронник служби охорони;

Поліщук Валентина Вікторівна, провідний економіст фінансово-економічного відділу;

Прокопєв Катерина Олексіївна, охоронник служби охорони;

Ростовцев Віктор Володимирович, охоронник служби охорони;

Соболь Сергій Миколайович, завідувач кафедри менеджменту;

Терещенко Анатолій Миколайович, столяр 2-го розряду господарського відділу;

Хусаїнов Ділюс Яхєвич, доцент кафедри регіональної економіки;

Шабельтас Сергій Георгійович, інженер відділу МТЗ.

